

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

Published and distributed under perm. (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, LAPKRITIS (NOVEMBER) 23 D., 1918 M

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

METAI-VOL. III. No. 275

.KAIZERIS POSENOVEI YRA KAIZERIS. Aukokime Laisvai Lietuvai!

Talkininkai eina paimti Kijevą

Scheidemann pasitraukė iš socialistų kabineto

Karalius Albertas inėjo Brusselin

VOKIEČIŲ KAIZERIS VISAI NEABDIKAVĖS.

Tokios informacijos paeina nuo Britanijos vyriausybės.

LONDONAS, lapkr. 23.— Dienraštis Daily Mail praneša, jogei jam teko patirti nuo augšto Britanijos vyriausybės valdininko, kad Wilhelmas Hohenzollern neabdikavo ir jis posenovei skaitosi Vokietijos imperatorius ir karalius, nors ir gyvena Olandijoje.

(Seniau telegramos buvo pažymėjusios faktą, kad kaizerio adrikavimo dokumento nei vienas laikraštis nepaskelbė ir niekam nėra žinoma, ar toks dokumentas buvo kuomet nors padarytas ir ar jis yra. Žinoma tvirtina, kad kaizeris visai neabdikavo. Ir po taikos padarymo jis išnaudo gali paimti Vokietijos stygą, kaip tik spės nurinti šalis).

TALKININKAI NORI PAIMTI KIJEVĄ.

Basle, lapkr. 23.—Gauta žinių, kad talkininkų kariuomenė maršuojanti ant Ukrainos miesto Kijevą su tikslu paimti tą miestą.

Taip pat patvirtinta žinia, kad Kijevą paėmė priešbolševikiški gen. Denikino kariuomenė.

Ukrainos diktatorius, gen. Skoropadskis, pasidavė gen. Denikinui be jokio pasipriešinimo. Gen. Denikin vietoje Skoropadskio Ukrainai paskyrė naują atamaną, talkininkų šalininką.

Gen. Skoropadskis buvo rusų ir ukrainų bolševikų įrankis. Jis tarnavo austrams ir vokiečiams su pačių ukrainų skriauda.

KARALIUS ALBERTAS SAVO SOSTINĖJE.

Bruselis, lapkr. 23.— Šiton belgų sostinė vakar pagaliau triumfaliai inėjo karalius Albertas su karaliene. Su jais buvo ir jų vaikai.

Gyventojų pasveikinimas buvo tiesiog neapsakomas. Ant kiekvieno žmogaus veido matėsi džiaugsmo asaros.

Juk po tiek metų vargo sugryžo jų karalius pas juos atgal, savo šalin.

BOLŠEVIKAI UŽPULDINĖJA SUOMIJĄ.

Copenhagen, lapkr. 23.— Iš Gelsingforsio Politiken korespondentas praneša, kad rusų bolševikų trys karės laivai per tris valandas bombardavo Suomijos pajūrinį miestą Vitia. Laivai turėjo raudoną Kronštado vėliavą.

Suomijos vyriausybė bombardavimo metu įsakė gyventojams pasitraukti iš pavojingų vietų. Paskui įsakė gyventojams apieisti visą tą distrikta.

BAISI ŠOVINIŲ EKSPLOZIJĄ.

Šimtai žmonių žuvę.

Londonas, lapkr. 23.— Belgijos miestelyje Ghel, arti Olandijos rubežiaus, eksplodavo vokiečių traukinio visa eilė vagonų, kurie buvo prikrauti šoviniais ir karės medžiaga.

Ekspliozija sunaikino visas apylinkes. Sakoma, daugiau pusantro tukstančio belgų žuvo.

Nelaimingai apylinkei pagelbon atbėgo olandų kareiviai iš parubežio.

Paskiau pranešta, kad eksplodavę du ilgi traukiniai su šoviniais. Ekspliozija padarė vaikai šale vagonų išnežinių sukūrę ugnį.

LIEPTA IŠSIKRAUSTYTI KAIZERIO NAMISKIAUS.

Amsterdam, lapkr. 23.—Visi buvusio vokiečių kaizerio namiškiai ir giminės turės apieisti Vokietiją. Spėjama, kad tai bus naujos valdžios pareidymas.

Nežinia, kur jie visi turės keliauti.

Ligšiol iš Vokietijos yra iškeltavęs tik buvusis kaizeris su savo buvusiu sosto ipėdiniu. Gi visi kiti Hohenzollernai yra Vokietijoje.

Pranešama, kad ir buvusioji kaizerienė dar esanti Postdamė. Tenai ji serganti. O juk seniau buvo pranešta, kad ji iškeliavusi pas vyrą Olandijon specialiu traukiniu, ar tai lakstyvau.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

PAKYLA NESUTIKIMAI TARP SOCJALISTŲ.

Susipeš vokiečiai socialistai kaip rusai socialistai.

Amsterdam, lapkr. 23.— Iš Vokietijos socialistų kabineto pasitraukė šalin finansų ministris socialistas Scheidemann. I jo vietą tuojaus paskirta Landberg, dailės ir literatūros ministris. Tokia žinia parėjo iš Vokietijos.

Socialistas Scheidemann iš socialistų kabineto pasitraukė ve kodėl:

Menševikai socialistai su Scheidemannu priešaky stovi už tai, kad kuoveikliausia sušaukti steigiamąjį susirinkimą nustatyti Vokietijai valdymo formą ir padėti stiprus pamatus atečiai.

Jie tvirtina, kad tas butinai reikalinga atlikti prieš taikos padarymą, idant talkininkai taikos kongrese turėtų su Vokietijos nauja valdžia skaityties. Šiaip, taikos kongrese Vokietija turės nukentėti.

Bet vokiečiai bolševikai nepaiso Vokietijos ateities ir jos stovio. Jiems rūpi, kad tik veikia visą šalį praveisti bolševikizma.

Vokiečiai bolševikai bijosi, kad kuomet bus sušauktas steigiamasis susirinkimas, tai šis gali kartais visus socialistus suvaryti ožio ragan, gi patiems bolševikams neduoti nei balso.

Kad ta nelaimė neįvyktų, bolševikai nutarė, kad pirmiau sušaukti darbininkų ir kareivių tarybų kongresą. Šitas pagamins visą programą steigiamajam suvažiavimui.

Ir tik po to bus sušauktas steigiamasis suvažiavimas ir šitas sulig bolševikų noro bus šokinamas.

Steigiamojo suvažiavimo klausime Berlyno socialistai turėjo susirinkimą. Kadangi buvo susirinkę daugiau bolševikiškų gaivalų, tai ir nutarta atidėti steigiamojo suvažiavimo šaukimą.

Pirmiaus turis įvykti darbininkų ir kareivių kongresas.

Ve kodėl Scheidemann pasitraukė. Pasitraukė iš kabineto ir kiti jo šalininkai.

Bolševikams bus progos Vokietijoje praveisti anarchiją.

BERLYNE PANAIKINTA BEMESINĖS DIENOS.

Amsterdam, lapkr. 23.—Vokiečių laikraščiai praneša, kad su ateinančia savaitė Berlyne bus panaikintos bemėsinės dienos ir bus padidintos gyventojams duonos porcijos.

BELGAI PEREJO LOUVAIN

Havre, lapkr. 23.—Belgų kariuomenė jau perėjo savo miestą Louvain ir numaršavo pirmyn.

Miestą Louvain vokiečiai sunaikino karės pradžioje.

— Paryžius, lapkr. 22. — Šito mėnesio pabaigoje Paryžių aplankys Anglijos karalius.

PREZIDENTAS PATVIRTINO PROHIBICIJOS BILIŲ.

Su liepos 1 d. šalis bus "sausą".

Washington, lapkr. 22.—Vakar vakare prezidentas Wilsonas pasirašė po prohibicijos biliumi ir šis tuojaus paliko įstatymas.

Tasai bilius, po kuriuo pasirašė prezidentas, yra žinomas vardu "Food Situation Bill".

Kuomet praeitą pavasarį imta svarstyti žemdirbystės bilius, senatorius Sheppard pagamino prie to biliaus priedą apie svaigalų prohibiciją. Žemdirbystės biliume nustatyta plenai apie maisto tvarkymą. Kadangi svaigalų pagaminimui sunaudojama daugelis javų, tad su tuo tikslu svaigalų prohibicijos patalysmas ir pagamintas.

Kaip žemdirbystės bilių, taip ir prie jo patalysmą priedė kongresas senai ir indavė prezidentui patvirtinti. Bet ilgas laikas prezidentas tą bilių laikė. Didžiama manė, kad taip viskas ir pasiliks be įneko. Bravarninkai išnaudo pradžioje.

Bet štai vakar visai netikėtai prezidentas ėmė ir patvirtinti žemdirbystės bilių, gi su šituo ir minėta priedą, kuris palyti savigalus.

Bilius praveistas tik karės laikui. Sulig biliaus, po birželio 30 d., 1919 m., visose Suvalstijose bus uždrausta visokių svaigalų pardavinėti. Uždraudimas taip ilgai teisis, kol nepasibaigs demobilizacija, kol prezidentas nepaskelebs proklamacijos, kad karės stovis jau pasibaigęs, kad specialiai praveisti karės metu įstatymai netenka savo galės, kad šalį sugrąžinami normaliai laikai.

Prohibicionistai negali atsidžiaugti. Jie sako, kad demobilizacija gali tęsties kolius du metus. Tuo laiku atskirios valstijos priims prohibicijos priedą prie federalinės konstitucijos. Tuomet, suprantama, visa šalis paliks taip sausa, kaip koks tyranas.

Sulig vakar patvirtinto biliaus su gegužės 1 d. ateinančiais metais bus uždrausta gaminti alų ir vyną. Gi už mėnesio bus uždrausta pardavinėti.

Už tą svaigalų prohibicijos priedą prie žemdirbystės biliaus smarki ir ilga kova buvo vedama ypač senate. Bet prohibicijos šalininkai laimėjo.

Tokio, lapkr. 22.

— Busimam taikos kongrese japonai ir kinai atstovai pakels balsą už savo rasės teises. Nes ligšiol mongolų rasės žmonės kaukazinės rasės šalyse visai varžomi, niekinami, neduodama jai lygių teisių.

— Japonijai ypač tas klausimas yra labai svarbus.

DAUGELIS VOKIEČIŲ LAIVŲ PASIDAVĖ TALKININKAMS.

Londonas, lapkr. 22.— Ligšiol talkininkams vokiečiai pavedė jau apie 90 savo visokių karės laivų.

Reikiamas skaitlius nardančių laivų dar nepasidavė. aMnoma, kad žandie ir rytoj talkininkų rankose atsidsurs visi vokiečių karės alivai, kokios paminėti laikinos santalkos sutartyje.

Tuomet Vokietijos išginklavimas jūrose pasibaigs. Po šito bus daugiau domos atkrito bus daugiau, kur taip pat Vokietija bus nuginkluota, kad ateityje negalėtų nei kiek pasipriešinti talkininkų statomiems reikalavimams.

SUV. VALSTIJŲ NUOSTOLIAI KAREJE.

Washington, lapkr. 22.—Vakar oficialiai pranešta, kad po apskaitymų su mažiausiomis, smulkmenomis, S. Valstijų nuostolių karės lauke bus apie 105,000 kareivių ir oficerių. Tiek kareivių ir oficerių buvo nušauti, mirė nuo žaizdų ir ligų, sužeista ir nelaisvėn paimta.

Ligšiol dar negauta žinių apie nuostolius 10,000 kareivių, kurių sąrašai dar nepažinoti ir nepatvirtinti.

Amerikonai didžiausius nuostolius turėjo susirėmimuose su vokiečiais ties Meuse, kuomet prisiejo pereiti tą upę.

PREZIDENTAS IŠKELIAUSIĄS EUROPOJON GRUODŽIO 11 D.

Washington, lapkr. 22.— Čionai kalbama, kad prezidentas Wilsonas Europojon iškels gruodžio 11 d. Kaledas praleis su savo armija karės laukuose.

Su prezidentu keliausianti patrija, iš kokių 200 žmonių susidedanti.

KONGRESAS PETRAUKS POSEDŽIUS.

Washington, lapkr. 19.—Kongreso sesija bus pertraukta ateinančią ketvirtadienį. Su tuo sutiko republikonų ir demokratų lyderiai.

Kongresas išnaudo susirinkimo gruodžio 2 d. Tai trečioji ir paskutinė 65-tojo kongreso sesija.

— Paryžius, lapkr. 22. — Pranežų mokslo akademijos nariais padaryta maršalas Foch ir premjeras Clemenceau.

— Washington, lapkr. 22. — Čionai norima pagaminti maršalo Foch atminčiai jo stovylą ir pastatyti publiškoj vietoj.

— Paryžius, lapkr. 22. — Čia influenza susirgo prezidento Wilsono personalis atstovas pulk. House.

Atėjo kritiškiausias laikas mūsų kovos už Lietuvos nepriklausomybę. Kova ginklais užsibaigė. Dabar eina kova kuodidžiausios agitacijos, ir derybų. Kulkų ir amunicijų jau gal nebereikia, bet reikia pinigų. Pinigų lietuviams reikia ne tukstančiais, tik šimtais tukstančių.

Viena iš svarbiausių mūsų užduočių yra prigulėti prie demokratines Vidujinės Europos Tautų Sąjungos, kurioje, išvien su kitomis kaimyniškomis tautomis, giname Lietuvos nepriklauomybės reikalus, kaip čia Amerikoje, taip ir Europoje. Ši Sąjunga turi ir trumpą laiką surinkti puslėčio milijono dolerių. Lietuviams pripuola ir ją įmokėti (7% visos sumos) suviršum \$100,000. Gerbamieji: visos kitos tautos interesuojasi, rūpinasi, renka pašelpą tai organizacijai, kurioje deda daug vilties savo atečiai; mes, lietuviai, jei širdingai neprigulimybės geidžiame (O kad visi geidžiame, nėra mažiau to abejonės), turime širdingai ją ir remti. Mums pripuolančią dalį turime pilnai surinkti.

Anot business-managerio tos sąjungos, p. Norton, prie sudėjimo šios pripuolančios mums įmokėti sumos privalo prisidėti visos didesnės ir mažesnės mūsų organizacijos, draugijos ir pavieniai žmonės. Kas tikite į busimąją Lietuvą, kiekvienas neatidėliotinai, ir sąžiniškai prisidėkite prie surinkimo minėtosios reikalaujamosios sumos.

Toliau, prasidedant taikai ir taikos darbams, mūsų pačių išlaidos sparčiai didinasi. Reikia steigti naujas atstovybes Paryžiuje ir Londono. Reikia daugiaus agituoti ir aiškinti žmonėms spaudoj sąvokas skriaudas ir vargus, ir mus skirtingus interesus nuo kaimynų tautų, nes mus, kaip atskirą tautą, mažai kas pažįsta.

Prie Taikos Konferencijos lietuviai rengs savo misiją. Tai misija turės susidėti mažiausia iš kokios dešimties žmonių, jei nedaugiau. Reikia steigti ir užlaikyti biurai, reikės nuolat susinėsti su Lietuva ir su Amerika. Taikos konferencijos išlaidos, apskaičiuota, apsieis mažiau 2,000,000 frankų (apie keturi šimtai tukstančių dolerių).

Yra ir nuolat bus visokių nepermatomų išlaidų. Lietuvos gyventojai nors yra nualinti ir gyvena vargė, bet matydami prieš save kviesenę ateitį, kaip girdime, deda paskutines pastangas ir renka pinigų laisvei.

Mes, amerikiečiai, privatomė prisidėti savo dalenka. Sulgy to, kaip augčiau išdėjome, mums pripuola, ir tai greitai laiku, surinkti apie pusę milijono dolerių.

Pinigus rinksimė, duosime ne kam kitam, tik sau patiems; sunaudosime išgavimui mūsų laisvės. Tai geriausias "investinimas", koki galime padaryti. Jei išlošime, tai išlošime tėvynę ir žemę, ir girias, ir geležinkelius, ir mokyklas, ir kas svarbiausia, laisvę, kuri leis mums patiems tvarkyties sulgy mūsų gerovės. Jei pralošime, vėl svetimi užims mūsų turtus ir vėl laikys mus paverge, kaip laikė. Lietuviai, imkime dalyką rimtai. Abejonės čia negali būti. Ne dešimtukais, kvoteriais, reikia aukoti dešimtimis dolerių, ir nuolat tą daryti. Reikia aukoti visiems be išėmimo. Niekas bus tas, kurs ir šiame momente tautos kriziso, jei jau pats neprisideda, dar ardyti tautos darbą. Lietuviai, baikų nėr: mūsų reikalai labai neaiškiai stovi. Nuo šio momento priguli mūsų ateitis. Todel nesantaiką ir varžimus tarp sąvės meskim šalin, nes tas veda prie mūsų vergijos.

Rinkimu pinigų užsima Fondai. Reikia plėsti jų veikimą, reikia kalbinti naujus narius: kiekvienas lietuvis, kuris stoja už Lietuvos Valstybės, privalo prigulėti prie vieno ar kito fondo. Kurs nepriguli, tas yra išsivadėjęs savo vardo, savo tautos laisvės.

Surinktus pinigų siųskite fondams, arba draugijoms. Tverti vieną fondą gal bus jau per vėlu todėl nepeikite, kuriam fondui pinigų siųskite, jie pasieks savo tikslą. Laisvei surinkti pinigai, ar vieno ar kito fondo, eis išgavimui abelnos mums visiems reikalingos nepriklauomybės.

Iš prisiųstų mums laiškų ir iš laikraščių girdime, kad yra kolonijų, kurios turi jau nuo seniau surinktų pinigų ir žada daugiau rinkti, bet ne į viena, ne į kitą fondą nenori siųsti. Pastarame Pildomojo Komiteto susirinkime tapo nutarta, kad tokie pinigai gali būti siunčiami stačiai virš minėtam Komitetui Prezidijumo vardu. Todel kas nenori siųsti ne į viena, ne į kitą fondą, gali tiesiog siųsti sekančių adresu:

Executive Committee
Lithuanian National Council
703 — 15th St., N. W.,
Washington, D. C.

Prezidentas T. Naruševičius,
Sekretorius kun. J. Žilius.

SUSIRGĘS BUVUSIS KAIZERIS.

Londonas, lapkr. 22.— Iš Amsterdamo pranešama, kad buvusis Vokietijos kaizeris, Wilhelmas Hohenzollern, susirgęs influenza.

— Londonas, lapkr. 22. — Anglų raitarija vakar perėjo per garsų Waterloo lauką, traukdama į Vokietijos parubėžį.

Lietuviai Amerikoje.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Pastarojo laiko žinios tik ir praneša kur ir kaip lietuviai darbuojasi savo tėvynės reikalais, ypač kaip dabar kolonijos lenktinuoja su aukomis Tautos fondui.

Mūsų kolonijoj kol kas dar nieko negirdėti. Turime ir mes Tautos Fondo skyrių ir reikėtų jau subrusti, nes ir Kalėdos netoli. Nepasilikime kitų užpakalyj, parodykim, kad ir mums rupi tėvynės Lietuvos likimas ir jos labas. Dabar reikia pinigų, todėl nesakykim taip, kaip mūsų socialistai, kad sako: "duok, duok ir duok". Katalikų veikimas linki nepriegulmingos Lietuvos žymiai yra varomas pirmyn. Gi kad tikslą atsiekti, reikia dabar visas pajėgas intempti, reikia dėti Tautos Fondan aukas, nes tas fondas palaiko mūsų įstaigas, kurios darbuojasi nepriegulmingos Lietuvos reikalais.

Mūsų bolševikai.

Neseniai mūsų kolonijoj persiskirė su šiuo pasauliu vienas bolševikas. Kol sveikas buvo, tai nebuvo jam Dievo, neturėjo jis sielos (dušios), katalikų tikėjimas, tai niekas, prigulėjimas prie parapijos — humbugas ir tt. Bet kaip Dievas pasaukė išduoti, atskaitą iš gyvenimo darbų, tai tada šaukiasi prie Dievo, reikalauja kunigą ir šventų Sakramentų. Tada jau tik į užgrabinį gyvenimą ir nesako, kad žmogaus elektra išsibaigė.

Ar gi ne keisti mūsų socialistai bolševikai. Turbut niekas nėra tokių kvailių galvų, kaip tik pas lietuvius. Ir dar jie, bolševikai, nori vadovauti miniai.

Svetimi dievai.

Mūsų kolonijoj tarpe gerų moterėlių randasi ir tokių, kurioms lietuviška parapija netikus, lietuviškas kunigas, vargonininkas negerai. Bėga pas svetintaučius, su kuriais netik nesusikalba, bet net nežino kaip pasakyti ko nori. O kas tai daro? Gi ožiai nosėse. Mat vargonininkas per daug išsižioja, kunigas negerai apsisuka ir daugiau prisikaito tokių "didelių" prasižengimų.

Dejuoja bobelės, kad, girdi, vargeli, kada mes tave išvargsim.

Parapija.

Pas mus dabar malonu ir viskas labai gražiai atrodo. Turime gražiai įtaisytą bažnyčią ir mokyklą. Tai vis aių pasidarbavimui gerb. kun. A. Baltučio. Nes jis viską sutvarkė ir pastatė ant tvirtu pamato.

Kuomet kun. Baltutis atvažiavo, čionai buvo viskas apkeista. Gi dabar pavyzdinga tvarka gali visa parapija džiaugties. Tokio gražaus susiklausymo klebono su parapijonais gal niekur kitur nėra. Ką klebonas užmano, parapijonai tam pritaria ir užmanymai buna įvykinti. Gerai žinoti ir tokią sutartiną veikimą.

Lai gyvuoja mūsų klebonas.

Choras.

Mūsų parapija dabar turi net du chorą: suaugusių ir mažųjų, kurie yra gerai išlavinti. Malonu ir bažnyčion nuieiti ant pirmųjų šventų mi-

šių, kada gieda mažųjų choras, o laike sumos suaugusių. Už chorų sutvėrimą ir jų išlavinimą priguli garbė mūsų jaunam, gabiam vargonininkui A. Stansauskui. Jisai nepažai padeda triuso ir pasišventimo del tų dviejų chorų. Pagrimo verti ir dainininkai, kurie visakame sutinka ir susiklauso. Nors dabar dar nėra skaitlingi, bet galime tikėtis, kad ateityje sulauksim didelių chorų. Tas ypač prigulės nuo dainorių pasidarbavimu.

Vyčiai.

Mūsų kolonijos vyčiai energingai imasi už darbo. Užstojus vakarų rengimo sezonui, galvoja, plenuoja ką nors naujo. Daug daugiau mūsų vyčiai galėtų nuveikti naudingų darbų, jeigu kožnas narys taip pasišvestų veikimui, kaip kad kaikiurie pasišvenčiai.

Kitos kuopos rupinasi apie įsteigimą "Vyčių" nuosavos spaustuvės. Vertėtų ir mūsų kuopai pasirūpinti, neatsilikti nuo kitų.

Daug mūsų kuopos vyčių tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Gal Dievas duos, sugrįž ir vėl darbuosis sykiu.

Girtybė.

Siaučiant ispaniškai "flu" mūsų kolonijoj, apart gydytojų ir graborių, ir smuklinių kai varė gerą biznį. Daugelis kasdien vaikiojosi girti. Nuo to laiko kai kurie ir dabar dar nepaliauja gerti. Paklausk katro, delko pasigėri. Atsako, kad, girdi, bijau pagauti infliuzą. Girdi, koks ten gydytojas pasakė, kad, viskė užmuša tą ligą. Tos kalbos eina iš lūpų į lūpas, o tamisų žmoneliai ir maulkia tą smarvę, tikėdami toms kvailoms pasakoms. O smuklininkai tik žarsto dolierius ir riečia savo pilvus. Geras išsikalbinėjimas, nes, girdi, geriau gerti, kaip "flu" pagauti ir mirti.

Laikas būtų susprasti ir pamesti tamsių žmonių paleistas kalbas.

Tiek šiuo sykiu iš mūsų kampo.

Parapijonas.

ROSELAND, ILL.

Smagu yra pasidalinti su "Draugo" skaitytojais įspūdžiais, kuriuos gavau praėjusį nedėdienį Visų Šventų parapijos vakare, katras atsiduvo Brolių Strumilų svetainėje. Stebėtina, tie roselandiečiai nenori pasiduoti kitomis parapijoms. Kadir šis paskutinis vakaras. Žmonių prisikimso pilnutėlė, didelė Strumilų svetainė. Galerijos pilnutėlės. Sėdynių trečdaliui truko. Svetainės savininkas pasijuto kėblame padėjime, kada žmonės šimtais ėmė reikauti, daugiau sėdynių... Bet ir stovintieji buvo užganėdinti, nes L. Vyčių 13-tos kuopos lošė, tai taip gražiai ir gyval lošė "Pirmą Degtinari", kad apie pavargimą nėra nei kalbos. Užsilaikymas publikos buvo labai gražus, nebent keltų "bolševikų" išėjimas, kupriems pragaro scena ir vėlinių paveikslai bei jų veikimas vėl ir nerimasti, matyt, vargšams sažinė ėmė išmetinėti, kad ir jiems prisieis kada nors vėliau panašias mės loštin... pragare už bolševikiškų darbų ant žemės, ty už visokius piktžodžius tikėjimui ir net pačiam Dievui.

Veikala belošiant per mažą priežastį užsidėję viduje scenos baldonšios dekoracijos (kaip kurie popieriniai papūsimai) ir svetainė atsinaudo pavojuje ugnies, bet lošėjai taip gražiai ir gudriai mokėjo tame momente pasielgti, kad neuostojus lygsvaros ugnis, tapo užgesinta, jais pačiais, o publikoj manė daugumas, kad tas yra reikalingas veikalo nudavimui.

Sirdingiausias ačiū priklauso Town of Lake'o vyčiams ir vyčiams už toki gražų lošimą. Šiame parapijos vakare dalyvavo visi mūsų žymesnieji biznieri, jaunimas ir šiaip susipratę Lietuvos piliečiai.

Lietuviški šios kolonijos bolševikai, girdėjau, tą pačią dieną turėjo savo "biznį" masonų halėj, taip vadinamoj, K. of P. Kągi vargšai padarys. Atsiskyrę nuo lietuvių turi glaustis nors prie žydėlių, kad šioji-toki "biznį" padarius, nes ir "svieto lygintojai" negali be pinigų apsieiti. Iš šio parapijos vakaro išeidamas išsinešiau įspūdį, kad mūsų žmonės jau pradeda susiprasti, remdami savo reikalus, o ne kokių ten padaužų cieclikėlių arba bolševikų.

Vakaras davė netoli 400 dol. ineigų. Be abejonės, atnaukėjus išlaidas, pelno liks apie pusę to.

Visiems į vakarą atsilankiusiems priguli sirdingas ačiū.

Tas pats.

ROSELAND, ILL.

Roselandiečiai jau kad sujudo, tai sujudo veikti.

Ateinanti nedėdienį, lapkr. 24 d. bus kitas indomus vakaras Brolių Strumilų svetainėje. Tą vakarą rengia katalikiškos Visų Šventų parapijos draugijos savo knygyno nauda. Jau tulį laiką atguls pasios draugystės davė gerą pradžią knygynui, aukodamos po 50 dol. iš savo kasos. Jau daug knygų supirktas, bet dar nemažai reikia pinigų pilnam įtaisymui. Knygynas randasi parapijos namuose (10806 So. Wabash Ave. Inėjimas iš fronto). Neitruks tas knygynas bus iškilmingai atidarytas del pasiskaitymo veltui.

Aš manau, kad tas vakaras tokiam prakilnam tikslui bus paremtas mūsų visuomenės. Atsiminkite, roselandiečiai, jis bus ateinanti nedėdienį, lapkr. 24 d. Brolių Strumilų svetainėje. Apart lošimo, dainų, muzikos ir šokių bus prkalbos. Kalbės šie gerb. kalbėtojai: kun. N. Pakalnis, Dr. A. K. Rutkauskas, kun. P. Lapelis, J. J. Stokus.

Vakaras prasidės 4 val. po piet. Nesivėlinkite ateiti.

Reporteris.

W. PULLMAN, ILL.

Ispaniška infliuzna taip buvo įsigalėjusi W. Pullmane, kad bemaž nė vieno namo neaplenkė, todėl suprantama, kad ir visą gyvumą suardė, net bazarą, kuris taip buvo įsisiubavęs, pertraukė. Bet dabar toji negeistinoji viešma visiskai pranyko ir žmoneliai vėl pradėjo užsiminti darbais, ypatingai rengiasi prie užbaigimo bazaro, nes jau bėlieto tik du nedėdieniai: lapkr. 24 ir gruodžio 1 d. Tikimasi, kad tosdvi dieni bus paskelmingiausi, nes parapijonai vieni kitus ragina prie paskelmingo užbaigimo.

4-tos Litosybės Paskoloj Westpūnaniečiai tikrai atsizymėjo, nes vien per mano rankas pe-

rėjo 1,800.00, o kiek aš nežinau, gal bus kita tiek.

Bravo už tai westpullmaniečiai, kad Dėdei Samui prigelbėjo kaizerį pasmaugti.

Kun. J. Paškauskas.

HARTFORD, CONN.

Hardfordiečių aukos Lietuvų Laisvės išgavimui, sudėtos lapkričio 17 d., p. L. Šimučio prakalbose.

Aukavusiųjų vardai:

Antanas Andrulaitis	\$150.00
Jonas Varkala	100.00
Juozas Levinskis	100.00
Jonas Pateckis	100.00
Motiejus Mikalonius	100.00
Marė ir J. Ivanauskai	100.00
Pranas Bilaglovis	70.00
Juozapas Laučka	50.00
Juozas Lukaševičius	50.00
Jonas Balčiūnas	50.00
Vincas Varkala	50.00
Mikolas Kembris	50.00
Dominikas Guokas	50.00
Elena Rainutė	50.00
Jeronimas Remeika	50.00
Jonas Vaitkevičius	50.00
Antanas Barūsa	50.00
Pranas Gibas	50.00
Mailkis Ramanauskas	50.00
Marė Lietuvnikė	50.00
Edvardas Kuliešius	50.00
Juozas Pavilionis	50.00
Jonas Maneiškis	27.00
B. Lietuvnikas	25.00
Juozas Kazočiūnas	25.00
Povilas Ivanauskas	25.00
Agnieška Ridičienė	25.00
Antanas Dovidaitis	25.00
Antanas Jafautas	25.00
Jonas Stankevičius	25.00
Vikt. Mirančiūtė	25.00
Monika Urbanavičiūtė	25.00
K. ir Ver. Tamošiūnai	25.00
Alf. Norkevičius	25.00
Povilas Zukauskas	25.00
Liud. Buibokas	25.00
Petras Stankevičius	25.00
Kost. Krūčas	25.00
Andrius Pateckis	25.00
Jurgis Mockas	20.00
Petras Elijošius	10.00
Alekis Pateckis	10.00
Martinas Rudokas	10.00
Mot. Luodžiūnskis	10.00
Pranas Knešelis	10.00

Po \$2.00: J. Odulis, J. Cepkatorius, Ant. Muginius, J. Sinkavičius, J. Boltolionis, V. Nikolajunas, J. Rapolavičius, J. Kemežis, A. Mašotas, A. Motiekaitis, S. Kalpokas.

Po \$1.00: O. Rukaitė, P. Kamantauskas, M. Tamošaitė, V. Busevičius, P. Mikalauskas, O. Stravinskiūtė, R. Žinksnis, Baroliūtė, K. Tamošiūnas, M. Matsetis, A. Orbreck, K. Sabekienė, P. Žilinskis, E. Mašiotaitė, J. Simonavičius, P. Zebudas, A. Stankevičius, M. Urbanavičius, Barolis, J. Maneška, V. Tamošiūnas, V. Jakubauskas, J. Butvidas, M. Stanisloviene, B. Kučinskaitė, J. Petkūtė, A. Blazevičiūtė, J. Tavošiūnas, M. Brazauskas, P. Bobickas.

Viso su pasidėjimais surinkta \$2,026.00.

Ką tie pasakys, kurie nebuvo ant prakalbų? Manom, kad ir jie neatsisakys, bet paseks pirmutinių pavyzdį.

T. F. 33 skyr. paštininkas, A. J. P.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS

PUIKUS IŠKILMINGAS BALIUS

RENGIAMAS

: DRAUGYSTES ŠVENTOS ONOS :

NEDELIOJ, LAPKRIČIO - NOV. 24, 1918 M.

MILDOS SVETAINĖJ

3138-40 So. Halsted St.

Pradžia 6ta val. vakare

Kviečiame visus jaunus ir senus ant mūsų taip puikaus Baliaus atsilankyti, o mes užtikriname kad atsilankę svečiai bus užganėdinti Ant baliaus griež užika puikiausius šokius

Muzika Broliu Sarpaliu

Kviečia Komitetas.

DIDELIS DĖŽINIS

BALIUS

Parengtas

: DR-STĖS ŠV. PETRONĖLĖS :

Atsibus

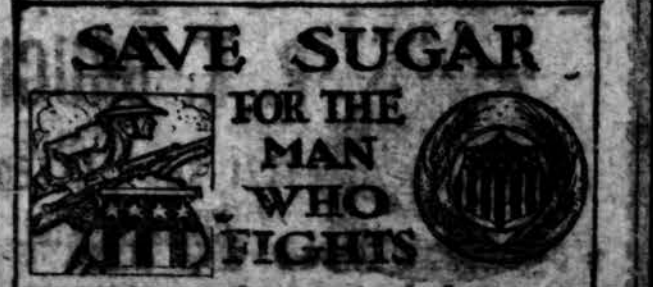
Ned. Lapkričio-Nov. 24, '18

A. Mickevičiaus Svet.,

3308-12 South Morgan Street

Pradžia 5 v. v. Įžanga 35 Centai

Šisai balius bus pirmas savo rūšies balių tarpe lietuvių. Bus daug juokų, todėl užtikriname, kad kiekvienas atsilankęs turės proga netik pašokti, bet pačiu laiku pasijuokti iki sočiai. Kviečia visus KOMITETAS.

SVEIKATA.

DŽIOVA.

(Tęsa).

Negerk iš stiklo ar puodelio, kurį kitas vartojo, jei nėra gerai išplautas. Tas prideda daryti su visais geriamais ir valgomais indais. Nėšioj drabužio, kurį kitas nešiojo, jei jo gerai nedizinfikuosi. Šalintis sujautinių išpardavinėjimų.

Nedirbk kambary, kuriame šviežio oro nėra. Nemiegok kambary, kuriame šviežio oro nėra. Žiemą-vasarą turėk pilnai šviežio oro savo gyvenamajame ir miegamajame kambaryje. Šviežias oras pagelbsti džiuvos antkrių naikinti. Stengkis giliai kvėpuoti dieną ir naktį.

Nekvėpuok per burną. Kvėpuok per nosį. Jei tas nesiseka, eik pas gydytoją. Dantis užlaikyk švariai ir gerame stovyje.

Jei drabužiai ar batai sušlapa, tuojaus apsimaityk kitais, sausais. Nenuleisk niekais slogos ar kosulio. Slogos sumažina gyvasties kuno jėgas ir leidžia džiuvos antkriū išgyventi plaučiuose. Dauguma džiuvos atsitikimų istorija yra praleistų bei pašalinimo slogų istorija. Dabok savo sveikatą aplamai. Receptas nuo kosulio gali išgelbėti gyvastį tavo ir kitų. Šalintis pasitentuotų vaistų, arba visa gydančių tinkamų kiekvienam ir visiems.

Nešlapink savo pirštų seilėmis versdamas knygos lapus ar skaitydamas pinigų.

Neatidliok pasiteiravimo gydytojų pasijautęs nesmagiai, ypatingai gavęs slogos ar kosulį.

DŽIOVA IR MOKYKLA.

Sutraukimas didelio būrio vaikų mokykloje be užejo padaro mokyklos kambarį versmę pavojaus užsikrėsti ligomis. Jautrus vaikučius susilietęs su džiova labai lengvai gali ją užsikrėsti. Todėl.

Jokis mokytojas, kuris jaučiasi turįs džiuvą, neprivalo vaikų mokyti.

Jokis mokinys, kuris jaučiasi sergąs džiova, neprivalo mokyklos lankyti.

Jokis darbininkas, kuris jaučiasi turįs džiuvą, neprivalo mokykloje dirbti.

Mokyklos kambarius priva- lo būti gerai išvėdinamus. Praščiavimo išvežimo prietaisomis reikia kuogiausiai pasinaudoti.

Mokyklos kambarin reiki- a leisti šviežio oro, pertrauko- se atidarant langus ir duris.

Vaikams nereikia leisti im- ti svetimą pašėlį, ar kitą daiktą, kurį jie gali įsidėti burnon.

Vaikams nereikia leisti var- toti skalnės lentelės (šleiti).

Vaikams nereikia leisti var- spjaudyti ant aslos.

Nespaudžius džiuvos ne- bus.

Vaikai reikia mokinti, pir- ma negu gėrus mokyklos ge- riamą kaušėlį išplauti. Mie- stuose turint tekančio vandens prietaisus, pridra uždrausti vartoti visoki geriamą kau- šelį, išskiriant tą, kuris pri- klauso vienam kuriam vai- čiui. Mokyklų valdyboms pridra prietaisyti geriamas voles su tolydine augštyne mušančia srove, iš kurių vaikai galėtų atsigeriti tiesiog. Tokios prie- taisos neleidžia užsikrėsti.

Kur nėra augštyne mušan- čiomis srovėmis, volijų, ten galima vartoti kiekvienam sa- vo kaušėlį.

VAIKAI.

Vaikai reikia pamokinti pirma vartojimo gerai numaz- goti švilpukus ir kitus instru- mentus bei žaislus, pirktus sankrovoje, ar gatvių vertei- vos, kuriose galėjo būti, bur- non žadėjusieji pirkti ar pa- tys vertėivos herodydami savo prekes.

Nešvari, dulktėta asla yra prieglauda ligos perams ir antkriūtis tankiai buva nune- šamas drauge su dulėmis, pakilusiomis iš žemės ar vaikščioti.

Mokyklos kambarių asla reikia plauti tankiai.

Pirma šlavimo mokyklos kambarių aslą reikia sudrė- kinti pialais, sušlakstytais dizinfikuotu skystimu.

Rašyklos, sėdynės ir langų briaunos reikia tankiai maz- goti šituo patim dizinfikolu.

Visas mokyklos kambarys reikia dizinfikuoti bent kartą į tris mėnesius.

Vaikai reikia mokinti, kad jie kvėpuotų per noies. Jei kuris kvėpuotų per burną, reikia pranešti tėvams, kad jų vaikui yra palinkęs prie no- sies, ar bronchų slogų, o gal ir prie plaučių kibelio.

Sukumpusi ir susitraukusi vaiko stovybė suspaudžia kru- tinę ir neleidžia gamtiškai gi- ali kvėpuoti, vėsdoma prie šilpnų ir liguotų plaučių. Ši- a tankiai galima atitaisyti inkamai pritaistytomis pagal vaikų didumą sėdynėmis ir rašyklomis.

Netik vaikams, bet ir mo- kytojams pertraukose pridra šieiti oran, jei oras yra gra- žus. Šitas oran išėjimas vai- čiui yra reikalingas, mokyto- čiui gi pageidaujamas.

DŽIOVOS ŽENKLAI.

Džiuvos pradžia anaipol nėra visuomet vienokia. Dau- gelis žmonių gauna džiuvą ir pačiuose pirmuose laipsniuose liga buva sustabdoma nepasi- rodžius jokiems ženkliams, ku- rie verėtų manyti apie ligos buvimą.

Pirmutiniais ligos ženkliais gali būti nenoras valgyti ir kuno sunkumo žudymas, grei- tas pailstis, sunkumo jaus- mas apskritai, energijos ir pasiryžimo trukumas, greitas pulsas, popiečiai ir vakarais karštis ir kosulys, kuris įy- miausias yra rytmėčiais. Pir- mutiniame džiuvos laipsny tankiai ligonį meta šaltin. Kosulys gali būti ištiesus mė- nesius, nepadarydamas jokios blogybės sveikatai apskritai, arba labai mažą, krūnėjimas, paprastai aršesnis rytmėčiais, gali būti toks nežymus, arba gali taip mažai daryti nes- smagumo, kad ligonis visai užgins kosėjimą, arba pripa- žins jį tik gerai užėmus klaui- sinėti. Džiova tankiai seka po plaučių uždegimo, tymų ir kriokulio.

Yra kiti, kurie tankiai ser- ga slogomis, šitos slogos kas kartas vis tankiaus užėina ir kas kartas vis sunkiau jos bu- va išgydyti, kol antgalo atei- nama prie tos slogos, kuri pa- silieka. Šita džiuvos pradžia tokia pasali, kad liga tankiai įsiseni pirma negu ligonis pa- sijaučia, kad jis ištikrųjų ser- ga. Dang kartų pirmieji dži- vos žingsniai yra laikoma įsi- senėjusiu gripu, ar kokia ki- ta liga.

Tolydinis kuno svarumo puolimas turėtų atidaryti a- kis ir priversti eiti pas gydy- toją ištirti sveikatos ir spjau- dalų ar ištikro nėra tai dži- ova.

Ypatingai nereikia pa- leisti iš akių, jei be kuno sva- rumo mažėjimo yra dar val- gio nenorėjimas su einančiu greityn širdies plakimu, po- pietiniais karščiais ir rytmė- tiniais kosėjimais.

Pas džiovininką kuno tem- peratura tankiai nupuola žem- iau normalio laipsnio pagal F. (98.6) rytmetį ir tankiai pakyla iki 100 vakarę. To- dėl protinga būtų tam, kuris nori atsižinti, ar pas jį nėra džiuvos, savo kuno tempera- turą matuoti per kelias dienas rytmėčiais, vidudieniais ir va- karais; tas daug palengvintų gydytojui tyrinėjimą.

Ligai žengiant tolyn, jos ženklai darosi aiškesni. Ma- tomas nykimas, kasdieniniai karščiai ir neprisigimtas akių žerėjimas, skruostų uždegi- mas, prakaitavimas naktimis ir neapsistojęs kosėjimas bei skrepliavimas, vis aiškiau pa- rodo ligos apsidėmą.

Kraujo prasimušimas iš plaučių po vienam iš šitų ap- sireiškimų, arba drauge su jais, maž-daug tikrai parodo džiuvos buvimą.

Vienas ar visi šitie apsi- reiškimai turėtų paskatinti ligonį tuojaus ieškoti pagalbos pas kompetentinį gydytoją. Vals- čiaus Sveikatos Tarybą ištirs spjaudalus be jokios užmokes- ties.

Bet, gailėtis reikia, dau- gas džiovininkų nenori pata- rimo klausyti. Ypatingai tas yra tiesa pirmesniais ligos laipsniais, kuomet ligonis vie- toje pasinaudoti gydymo bu- du, praleidžia gerą laiko dalį besistengdamas įtikinti save, savo draugus ir savo gydyto- ją, kad sulgys jo sveikatos sto- vio klystama. Tokiems ligo- niams liudijimai sudėti apsi- reiškiančiais ženkliais, gydy- tojų plaučių ištirimu ir bak- teriologisku spjaudalų ištiri- mu nieko nesveria. Ir tas atsitinka netik su džiovin- kais, bet ir su kitais. (Daugiau bus).

PALAIKYKITE PAPROTĮ.

Per keturias savaites epide- mijos influenzos Triner's A- merican Elixir of Bitter Wine pasidare sau daugybę naujų draugų. Iš daugumos dalių šios šalies atėjo laišukai pade- kavones ir pasitenkinimo iš šio vaisto. Pasilaikykite šią ži- nute ant toliaus. Triner's A- merican Elixir yra vaistas ant kurio galima pasitikėti. Jis išvalo gerai vidurius sudaro gerai apiteta padeda gerai su- grumuluoti valgi. Visose vais- tyničiose \$1.10 — Triner's Li- niments yra geriausias vaies- tas nuo išputimo, rumatizmo, neuralgijos, lumbago, išsisku- mio ir kitų ligų kurios jos var- gina. Kaina 35 ir 65 centų vi- sose vaistyničiose per pačta 45 ir 75 centų.

Joseph Triner Company
1333-1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill. App.

SV. ANTONO DRAUGIJOS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm.
919 — 8th St.
Antanas Taučas, Vice-pirm.
1125 So. Lincoln St.
Ant. Somaška — raštin.
11408 Lincoln St.
Ant. Bakšys — išdininikas,
1827 So. Victoria St.
L. Bakšys, Fin. rašt.,
1331 So. Park Ave.,
Išdo globėjai:
1. Makuševičė,
2. P. Kazdelevičė,
Maršalkos.
Pr. Dapkus,
M. Galinis.
Pranas Bujanauskas, — organo
priž., 1112 — 10 St.
Pr. Kapturauskas, Knygus.

PRANESIMAS: Labai geri kalakutai, vištos ir žaisis del PADEKAVONES dienos ir kiti reikalingi dalykai statui galima gauti čio- nais už pigesnę kainą negu kitur.

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

Mr. Anthony M. Masulis, pirmian buvęs Manegerium Bridgeport Clothing Co. yra da- bar mūsų Generalis Pardavėjas ir su mielu no- ru geriausia patarimus ir viską jums aprodys.

Padėkavonės Dienos Kotų Išpardavimas

DIDELES VERTES MOTERIŲ IR MERGAICIŲ KOTAI SPECIJALIAI PASULOMO JUMS DEL PANEDELIO, UTARNINKO IR SEREDOS.

\$19.75 CHEVIOT VELOUR KOTAS UŽ \$12.69

Gražias Modello, Voverės Kalleliais Aprėdyti

Labai gražus Cheviot Velour Kotai, labai gražiai padirbti su di- eliais kalnieriiais ir dideliais mankietais aprėdyti su gražiais vove- riniais kalleliais. Su dirželiais ir plūsiniais guzikais 48 colių ilgio, labai gražio stiliaus ir už labai žemą kainą. Be abejonės šis bus vienas iš geriausių šio sezono išpardavimo. Reguliare kaina \$19.75 kotai, o dabar per šį išpardavimą tikrai.

12.69

Moterių ir Mer- gaicijų didžio

\$27.50 ŽIEMINIAI KOTAI 19.75

Už

Moterių ir Mergaičių labai gražus Žieminiai Kotai labai geros rūšies, veloit, cheviot melton ir thibet. Šu dideliais kalnieriiais arba kitoney kalleliais aprėdyti, su dirželiais ir gražiais guzikais, reguliari šiame išparda- vime kaina \$27.50, o dabar tikrai

19.75

DIKTOMS MOTERIMS 29.88

\$37.50 ROTAI

Žieminiai Kotai extra didžio, padirbti iš geros rūšies vilnonio velour arba kersey, labai gerai padirbti ir geru pamušalu pamušti, didelis kal- nierius ir mankietai. Su gražiais dirželiais, kišniais ir guzikais, ap- rėdyti, didžio nuo iki 54, kaina tikrai

29.88

VYRAI! Apsirengkite gražiai Padėkovones Dienoj!

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

Panedėlyj, Utarninke ir Seredoj

Vyrų ir Jaunų vainikų Overkotai \$23.50

Mes esame paprašę išdirbėjų, kad jie podidintų mūsų už- sakymą ant šitų \$23.50 overkotų, nes mums atrodė, kad mes galisime parduoti jų daugiau. Kaina yra nepapras- tai pigi, o rūšies labai geros, nes yra vėliausios mados. Materijolas yra labai minkštas ar stora labai gražiose spalvose, kurios tinka ir storam ir laibam žmogui, \$23.50..

Vaikų ilgoms kelnaitėms siutai.

Labai gražus siutai, biskutų paveržti per juosta, geras materijolas, naujausios spalvos, geras darbas, didžio nuo 14 iki 22 metų. Dabartiniam išpardavime tikrai

18.50

Čeverykai VYRAMS IR MOTERIMS

Vyrų čeverykai, paprasti ir šventai dienai nešioti, Maho- gony rūdii, jaučio skuros, gun metal ir vici skuros. Ang- liškos mados čeverykai ligai nešiojami su gerasi puspadažiais visokio didžio

4.85

Moterų čionais yra geros rūšies čeverykai, kuris prisidės prie pagražinimo jūsų Padėkovonės Dienos kostumo. Če- verykai iš Havana rudos skuros pilkos, juodos, blizgan- čios ir ne su materijais viršais, 9 colių augščio, gerasi puspadažiais. Angli modelio, o su Louis apcacas visokie didžio

4.85

SVEIKI IR LINKSMUS

jauni žmonės ir pa- tenkinti gyvenimu. Jie linksmūs, sma- gūs, noriai viska dir- bą. Tokie žmonės yra laimingiausi pa- saulyj.

Bet kaip tik jie pajaučia kokį nors negalavimą, tuojau jie žiuri iškur tas paeina.

Kuomet jie pame- ta epitą, turi gal- vos skaudėjimą ir

nenorą dirbti, jie supranta, kad tas paeina nuo iškietėjimo vi- durių ir tuojau prieš einant gultų paima 3 saldinius Partolai.

Partolu valo vidurius ir kraują. Veikia greitai ir po- sekmingai. Saldainiai yra ska- nus ir malonus. Dežutė kai- nuoja 1 dol., 6 dežutės už 5 dol.

VELTUL

Graži ir naudinga dovanelė ko- nam prisituisiam užsakyti ir pi- tuigus sykii su tuo pagarsinimu. Laiškus ir užsakymus adresuokite.

APTEKA PARTOSA,

160 Second Avenue,

(85). New York, N. Y., Dept. L. 4

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Draugą".

..Pirk Laikrodėli..

Mūsų krautuvė gausi teisingai, gva- rantuotą už pigesnę kainą, kaip ki- tur. Deimantų ir aukso žiedų, ko- lonekų, lavolių, lakety, lenciugėlių, spilkų ir visokių sidabrinų dalykų.

P. K. BRUCHAS
3321 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

PIRKITE ANKSTI KALEDOMS

Mes turime pilna eilę Perfunų, Kaledoms Atviručių, Saldainių, Cameras ir kitus dalykus. DYKAI labai graži dovana penkantiems GRUODŽIO 22, 23 ir 24.

RED CROWN PHARMACY

4552 SO. ASHLAND AVENUE

TELEFONAS YARDS 1106

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3315 South Halsted Gate
CHICAGO, ILL.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerai žetuviams žinomas per 3 metų kalpo patyręs gydytojas chi- rurgas ir AKUSERIJIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1831 W 8th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10-12 piet ir 6-8 vakarais. Telephon: 2118.
GYVI KAS: 3417 S. Halsted Street.
VALANDOS: 2-9 ryto diena

DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
3359 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moter- ir vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryt- iki 12; 3 iki 9. Nedėliomis nuo 9 iki 3 po pietų; nuo 5 v. iki 4 v.

DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS

3261 S. Halsted St.,

Phone Boulevard 4280 CHICAGO

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA JUBILIERIŠKA IR MUZIKA- LIŠKŲ INSTRUMENTŲ KRAUTUVE

ANT TOWN OF LAKE

MARYAN I. AST

4618 So. Ashland Ave.,

Chicago

Jaigu nori gerą laikrodėlį, čysto auk- so šluobinius žiedus, Signietą, Auksočius. Moteriškų Spilkų ir gražių Šukų į plau- kus, abelnai viskas kas yra iš aukso. Pas mane vienintėliai galima gaut vi- soki Deimantiniai daigčiai didėjam pasi- rinkime. Turiu taipgi visokių muzika- liškų instrumentų, Grafafonų, vokiskų Armonikų ir Koncertinų, Smilkų, Var- gonų ir tt. Gvarantuoti Britvų, geriau- do pilno ir daug visokių kitų daigtų. Taisome Gerai ir Drutai.
Su pagarba MARYAN I. AST

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LITUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šiame kasdieniške išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00

Prenumerata mokoma iš karto. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint perlaikyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti uždarintame kasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdėdant anksčiau į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

BURŽUJAI.

Mūsų spaudoje labai madon inėjo atskirti socialistus nuo buržujų. Katras tik yra socialistas, tas neburžujaus. Gi buržujaus negali vadintis socialistas. Socialistai buržuju vadinu vadina kiekvieną žmogų, kaip stambų kapitalistą, taip smulkiausių pirklių ir kiekvieną, katras turi bent kokią nuosavybę. Mat, socialistai — tai tokie žmonės, kurie iš algų gyvena ir darbininkams gerai darą.

Jei buržuju vadinti žmogų sulig jo turtingumo, turtų didumo — tai juk kiekvienas socialistas vadas yra buržujaus. Juk vyriausieji visose šalyse socialistai vadai yra milijonieriai. Kaipio tokie jie ne tik yra gyvi buržujai, bet ir pačių darbininkų skriaudėjai ir išnaudotojai. Nes ne iš kitur, kaip tik nuo jų pačių darbininkų, jie susirinkę milijonus. Su tais milijonais jie gyvena puošniausiose rnuose, turi pulkus tarnų. Tikri kunigaikščiai, jei dar neaugštesni.

Imkime kadir tokius bolševikus Lenina su Trockiu. Šitie kulvartai, darbininkų mulkintojai nuolat šaukia, kad jie kovoja prieš buržujus. Bet kas jie gi yra? Juk jie turi milijonus, kokius gavo nuo vokiečių, parduodamą šitoms Lietuvą ir kitas Rusijos provincijas ir agentaudami kaizeriui. Jie yra milijonieriai. Tačiau jie drista mulkinti žmones sakydami, kad jie są socialistai, gi kaipio tokie kovoja prieš buržujus.

Imkime dabar spaudą. Amerikos lietuviški socialistų katalikų laikraščiai neblogiausiai verčias darbininkų pinigais. Turi nuosavybes, kurios duoda socialistams pelno. Bet tie laikraščiai irgi prie kitų ne-socialistų dažnai prikabina buržujo vardą. Net bėdinesnius už save žmones pavadina buržujaus, gi save — socialistais. Argi, tai ne mulkinimas darbininkų?

Andai "Naujienos" pranešė, kad Vokietijos socialistai yra sutaisę plenus taip Vokietiją valdyti, kad patiems tik ponanti, gi kitų buržujų par

Kas valdo Vokietiją?

Chicago lietuviški socialistų organas "Naujienos" tvirtina, kad Vokietiją valdo socialistai. Ir tai, esą, socialistai tik bossauja, jie yra atsakomieji šalies valdininkai, kad tuo tarpu visus techniškuosius darbus už socialistus ir socialistų vardu atlikinėja buržujų vadai.

Visų pirma reikia pažymėti, kad šandie Vokietiją yra susiskaldžiusi į daugelį nepriklausomųjų valstybių. Kiekvienoj iš jų įsteigta šokia ar kitokia valdžia. Ir ne visos jos turi ryšius su Berlynu. Ne visur tose valstybėse turi viršų socialistai.

Taigi užuot statyti klausimą, kas šandie valdo Vokietiją, reikia klausiti, kas valdo Berlyną arba Prusiją. Gi kas valdo Prusiją arba Berlyną — nelengva pasakyti.

Apie tą valdymą yra įvairiausių žinių. Iš pradžių buvo pranešta, kad ministerių kabinetas (tas kabinetas skaitosi visos Vokietijos kabinetas) inėje vieni socialistai, kaip mensevikai, taip bolševikai. Paskui pranešta, kad kabinetas perorganizuotas ir jį jau patekė ir kitų partijų (nesocialistų) atstovai.

Pirmiausia buvo pasakyta, kad užsienių reikalų ministeris yra bolševikas Haase. Paskui pranešta, kad Dr. Solf. Dar paskiau parėjo žinia, kad vėl Haase.

Taigi sulig to "Naujienos" ir išveda, kad tikras ministras — Solf. Haase nieko nedirbąs, tik bossauja. Už jį visus darbus atlieka "buržujaus" Solf. Taip esą su visais ministrais. Vadinasi, vokiečių socialistai jau pasigaminę rojų.

Turi progos pasidžiaugti socialistai. Bet yra tikrai žinoma, kad šandie Vokietijoje visus reikalus tvarko daugiausia darbininkų ir karvių tarybos, kitaip "sovietai". Bet ne visos tos tarybos seka Berlyno valdžios nurodymais. Nes visur tos tarybos yra perdem socialistinės.

Reikia, Vokietijoje dar nėra susiklausymo, nes nėra tikros valdžios. Gi kas šandie laikina valdžią laiko savo rankose — niekas negali pasakyti.

Tadgi "Naujienų" tvirtinimas, kad šandie Vokietiją valdo vieni socialistai, yra neteisingas. "Naujienos" taip rašo, kad paaugštinti socializmo, kad socialistuose sukeitė entuzijazmą.

Vokietijoje tik vienas daiktas sutinkiam atliekamas, būtent, pilnai pildoma laikinos santalkos sutartis su talkininkais. Visą sulig sutarties pasidavimo prosąs tečiau veda ne socialistai, bet katalikų (centro) partijos buvusio parlamento narys Erzberger.

Reikia, tokiose reikaluose socialistai neturi nei kompetencijos, nei supratimo. O gal, matuojant "Naujienų" mąstą, jiems nelaidžia tą daryti jų poniškumas.

tijų žmonės tegu už juos darbus atlieka. Juk sulig socialistų mokslo, ponais gali būti buržujai ir darbininkų skriaudėjai. Tad Vokietijos socialistai ir yra tikri buržujai ir žmonių skriaudėjai.

Vadinasi, visi socialistų vadai yra ne darbo žmonių užtarytojai, bet didžiausi mulkintojai ir išnaudotojai.

Aguona.

Ko Nori Lenkai?

Lenkų apetitas ir godulystė auga iš dienos į dieną. Kuonaišis, nežinia. Bet dabar, kuomet vokiečiai pradėjo smukti, lenkų užmačias išaugo keleriopai.

Prieš karę lenkai tenorėjo autonomijos bei savyvaldos po rusų globa. Ir tai tik del rusų Lenkijos, nes nei nesvajoję vokiečių atgriebimą ko nors iš vokiečių. Paskiau, kada caras subankrutijo ir jo vieton sėdosi bolševikai, jau lenkai ėmė sau reikalauti nepriklausomybės. Kuomet rodėsi, kad vokiečių ir austrijokų bus karėje viršūs, lenkai nemaž buvo nusimę. Jie matė, kad vargiai net rusų Lenkiją vokiečiai paliks nepriklausomybėje, tikriausiai norės pasimti sau viską ar bent išdalies.

Tuokart lenkai jau paliove reikalavę Danzigo, Posen'o ir Breslavio, bet taikiesi prie austrijokų, kurie lenkams visad budavo prielankūs, o prie to turi Lenkijos dalį iš seniau ir nemažą dalį atmušė iš rusų. Sulig lenkų projekto jau būtų užtekę gauti pilną savyvaldą bei pusėtiną nepriklausomybę del rusų ir austrijokų (be Prusų) Lenkijos sujungtos po globa Austrijos.

Kuomet austrijokai ir prūsai pradėjo labiau lenkams gerintis, lenkai jau vėl atgavosi ir pradėjo "reikalauti", idant vokiečiai ir austrijokai už lenkų "nusileidimą" klausius Prusų Lenkijos ir Austrijos globos, jau paveltų lenkams pasisavinti silpnųjų susiedų žemes: Lituvą, Baltgudiją, dalį Ukrainos, kas tik pasiseks.

Dabar jau ir to negana lenkams. Pamatę, kad vokiečiai jau įlauiti ir austrijokai talkininkams pasidavė, kad todėl, taip tarus, nūlupus vokiečiams tris skuras liekanas gal teks "ant dalybų" — dabar jau lenkai "reikalauja" daugiau. Jau turinti būti "Poiska od morža do morža", nuo jurių Juodųjų iki Baltijos jurių.

Sulig dabartinių lenkų gėdulių Lenkijai turėtų tėti: visą Rusijos Lenkija, Cholmo rėdyba su gabalu Ukrainos; Austrijos Lenkija su daugia neg per pus rusiniška Galicija; vokiečių Lenkija, su miestais Posen (Poznan) ir Bres-

NESUSIPRATIMAI WASHINGTON.

Čionai jau prasidėjo karšta kova (suprantama, žodžiais) dabartinės administracijos su republikonų partija. Kova seka už tai, kas ateityje privalo kontroliuoti kongresą. Dabartinei administracijai labai norisi kontroliuoti kongresą. Bet beveik negalima atsiekti tą tikslą. Nes kongrese didžiama atstovų bus republikonai ir šitie nepasiduos demokratų mažumos pažiūroms.

Republikonai atstovai jau dabar, iš karto, reikalauja, kad būtų apgalvota specialė įstatymdavystė rekonstrukcinio darbo klausime.

Bet demokratai atstovai priešinis tokiam reikalavimui. Šitie, kaip ir visomet laukia tolimesnio tuo tikslu paties prezidento veikimo.

Gi prezidentas savo keliu, bendrai su demokratų vadais, studijuoja rekonstrukcijos

lau (Breslaw), Silezijos provincija visa, nors daug kur jau didžiama gyventojų vokiečiai, prūsų Mozuriją su miestu Thorn (Torun), rods, tai kraštai bent seniau nuo Lenkijos pavogti ir buvę tikrai lenkiški; bet štai iš senų-senų vokiečių apgyventi plotai, kur lenkų nuošimtis kuone toks pat, kaip Glasgowe lietuvių: tai vakarų ir rytų Prūsija, su miestais Danzig, Karaliaučius, Marienburg, Elbing ir tt. Tų lenkai dabar žut-but "reikalauja" sau; bet ir to negana: dar nori prūsų Lietuvą, su Klaipėda, Tilže ir tt.; lenkams turinti tėti visa Lietuva, Estonija ir Lijonija (Intlantų), nes tai seniau prikūlę Lietuvos-Lenkijos valstijoms. Lenkų esąs kraštas visa Baltgudija iki pat Naujardo ir Smolensko.

Ko gero dasigirsim, kad Lenkijai turi prigulėti Maskva, nes ten lenkai buvo laikais karaliaus Zigmanto. Vienna, nes tą miestą apgynę karalius Jonas Sobieskis, Saksonija, nes toji "prieš patapą" turėjo ryšį su Lenkija, Berlynas, nes Brandenburgo vadai-elektorai turėjo irgi su lenkais santykius Švedija, nes ir Švedijos karaliai buvo kai kada lenkų valdovai ir tt.

Kaip ten nebūtų, vargiai lenkai gaus dešimtalį to, ko nori. Gerai, jei visa Lenkija teks (kaip ir išpultų) lenkams. To gana. Kitko jiems vargiai kas pakiš.

Be to, kuomet, pasivertę su talkininkų pagalba vokiečiai atims iš jo Danzigą ir Karaliaučius, Marienburgą ir viską ką nori. Vokiečių tauta bent trigubai didesnė, ir stipresnė už lenkų tautą. Vokiečiai visad atims savo skriaudą. Ir po metų-kitų, po dešėto-kito, prisitaikę ir nūtaikę atluptų viską nuo lenkų iš šaknų, dar tikriausiai su priedais, po didžiausių žudynių-karių.

Mums, lietuviams, irgi pavojus nuo savo gobšų, svetimo turto mylėtojų, kreivos rūšies "patrijotų". Patrijotizmas ir tėvynės meilė svetimų skriaudų nereikalauja. Kas nori perdaug apžiūti, pasprings. Lietuviams gana, kas savo. Bil tikroji Lietuva, lietuvių apgyventa (o ne "auk-metų" užkariauta) šalis — tektų lietuviams. Kitko nereikia. Kas nemusų, kam mums. "Iš. Dr."

klausimus. Demokratai ragina prezidentą tuo žvilgsniu atimti visą iniciatyvą nuo republikonų. Ypač į demobilizacijos klausimą neturėtų kisti ties republikonai, sako demokratai.

Tad šandie to akiveizdoje prezidentas gali pasirinkti du keli: arba eiti kongresan ir tenai pareikalauti naujos įstatymdavystės (legislaturės), arba tam tikslui panaudoti savo karės valdžią. Bet eidamas kongresan prezidentas kaipir pažemintų savo partiją, nes republikonams pripažinti iniciatyvos teisę. Gi panaudodamas karės valdžią — kaip ir nusikalstų republikonams, su kuriais sutartinis veikimas yra būtinais reikalingas.

Tečiau prezidentas, sakoma, tam tikslui pasirinkti vidurių kelią. Jis suorganizuos specialius rekonstrukcijos skyrius. Iš tų skyrių bus sudarytas vienas abelnas komitetas. Šitas po taikos padarymo užsiims rekonstrukci-

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS REIKALAI.

Kuomet Lietuvos gyvenimas karės vesulos tapo suardytas iškylo musų tarpe galingas obalsis — "ATSTATYMO KIME LIETUVĄ". — Su pratome, kad tanta nukentėjo ir kad tas nukentėjimas turės blogai atsilipti ant mus visų padėjimo šio kiur ar tokiu būdu.

Lietuvą Atstatyti!.. Ką tasai reikšia? Ar vientik karės pridirbtus nuostolius išlyginti, miestus ir ukės atstatyti taip kaip jie buvo praeityje? Ne, — to jau mums šandie neužtenka. Šitoji karė liuosuoja iš amžinos verguvs prislėgtas tautas. Ir lietuviams jau švinta nauja aušrinė. Ir šandien, kalbant apie Lietuvos Atstatymą, turime omenyje daug platesnę mintį, — būtent pastatymą lietuvių ekonominiui gyvenimui ant naujų, — tobuly, — fikšiol nežinomų mums dar pamatų.

Pasaulio pažangiųjų tautų ekonominis surėdymas remiasi šandien, — ir ateityje remsis dar labiau, — ant kapitalo, tai yra, — ant vartojimo vietėje žmogaus spēkų, — mašinų, irankių įvairių prietaisų. Ir pasekmėje turime šių laikų pramonę, pirklybą, — kur didelės dirbtuvės gamina tą viską, kas musų gyvenimo palaikymui yra reikalinga, gi didelės pirklybos įstaigos daro tą viską priemonais plačioms minioms. — Ir lietuviams, jei nori būti lygiais kitoms tautoms, turi bandyti panašiai sutvarkyti ir savo ukę. — Reikia sutvarkyti lietuvių pirklybą ir pramonę ir tai visur, kur tik lietuviams randasi, — kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Tam tikslui reikia visur steigti lietuvių biznio įstaigas, kurios savo rimtumu galėtų but pavyzdžiu svetimauciams, gi mums galėtų nešti neapkaunuotą naudą. — Ir kuomet lietuvių pramonė bei pirklyba sutvirtės, kuomet lietuvių įstaigos galės pilnai lenktyniuotis su panašiomis svetimaucių įstaigomis, — tai drąsiai pasakysime, — kad supratome tikrąją Lietuvos Atstatymo darbą prasmę.

Darbuotis pramonės ir pirklybos srityje, — gelbėti steigti Lietuvos Atbudavojimui reikalingas įstaigas, k. a.: medžio, plytų ir kitas dirbtuvės, — tvarkyti musų tautos kaip Lietuvos taip ir Amerikoje bankinius reikalus, tai LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS uždavinys.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ, kaipio musų tautos bankas, bus lyg širdis, kuri tvarkys ir reguliuos lietuvių ekonominiui gyvenimui ir ves musų tautą prie skaisčios ateities. Nes juk ant ekonominių ir demobilizacijinių darbais.

Prezidentui nelengva intikiti vieniems ir kitiems. Tad turi veikti taip, kaip yra geriausia ir kaip protas diktuoja.

Be to indoniausia tas, kad partijos ima varinėties už pirmenybę tokiuo svarbiuoju momentu, kuomet šaliai yra reikalingas bendras ir sutartinis veikimas. Užsivarinėjimas šandie neturėtų buti vietos. Ne laikas ginčyties, kuomet neužlgo dešimtys tukstančių darbininkų bus paliosuota iš karės dirbtuvių ir neturės užsienim.

DARBAS

Chicago Stockyardų darbininkai išnaujo pakelia savo balsą. Pernai tie darbininkai laimėjo geresnes darbe sąlygas ir didesnę užmokestį. Bet kuomet pragyvenimas pradėjo eiti brangyn, pasirodė, kad darbininkams su pernai išlaimėtomis užmokestimis jau negalima šandie pragyventi. Prisieina badmiriauti arba teirianties kur kitur kitokių darbų, kad padarius pragyvenimą.

Gi biznis Stockyarduose eina galvutrukčiais. Gyvulių skerdyklų firmos žeriasi milijonais, nes reikia su mėsa apūpinti kuone visą pasaulį. Traukiniai paskui traukinius ateina su galvijais ir išsina su paruošta mėsa.

Tad darbininkai ir nusprendė pareikalauti didesnio užmokesnio už darbą.

Penkiolikos darbininkų unijų, kurių nariai dirba stockyarduose, advokatas Francis J. Heney padavė reikalavimą teisėjui arbitrai Alschuler, kad visiems darbininkams būtų pakeltas užmokesnis nuo 10 lig 50 nuosimčių, žiurintė darbininko atliekamo darbo rūšies.

Stockyarduose šandie dirba apie 75 tukstančiai darbininkų.

mijos remiasi visas žmonių gyvenimas. Ir kur tas pamatas yra geras, tai dirvoje išdygsta skaisčiausios kultūros, progreso, laimės gėlės.

Lietuviai — dekitės prie LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS, — jei norite savo tautai laimės.

VON TIRPITZ BE BARZDOS PABĖGO.

Londonas, lapkr. 22. — Vokietijos admiralas von Tirpitz, kurs yra nardančių laivių veikimo sumanytojas, pakilus revoliucijai Vokietijoje pabėgo į Šveicariją.

Pirmą pabėgimo tečiau turėjo nusiskusti savo puosnią barzdą.

ky. Ir jie visi reikalauja užmokesties pakėlimo.

Kaip šandie teisėjas Alschuler nusprendęs priimti darbininkų reikalavimų peticiją ir išklausti kaip darbininkų, taip firmų argumentų — už ir prieš užmokesčio pakėlimą.

Teisėjas Alschuler Stockyardų darbininkų ir firmų arbitras yra tik karės metu. Kadangi karė baigsis tik po taikos padarymo, tad teisėjas Alschuler dar turi teisę risti nesutikimų klausimus gyvulių skerdyklose.

Gyvulių skerdyklų firmos jau iškalno tvirtina, kad darbininkų reikalavimai esą neteisingi. Bet ar yra teisingas pragyvenimo pabrangimas — firmos visai nepasako. Sulig firmų maistas ir pragyvenimas gali sau sveikas brangti. Bet darbininkams užmokesčiai neturėtų but didinami.

Seniau toks firmų argumentas budavo stiprus ir turėjo daug vertės. Seniau buvo kitiokie laikai. Darbininkai nebuvo susiorganizavę, tad mėsos baronams ir buvo puikiau sioji dirva juos išnaudoti.

Šandie taip nebus. Firmos nenoromis turės taikintis prie teisingų darbininkų reikalavimų.

dą. Tai padarė, kad nebutų pažintas kelionėje.

Dabar juokdariai tvirtina, kad jo nardančių laivių veikimo sistema pragaisho jam barzdą.

— Los Angeles, Cal., lapkr. 20. — Čia vakar atjausta smarkus žemės drebėjimas.

DR. A. R. LAURAITIS, Lietuvis Dentistas
2873 W. 22nd STREET
Marshall Square Theater Bldg., CHICAGO, ILL.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

Kur Laikote Savo Pinigus?

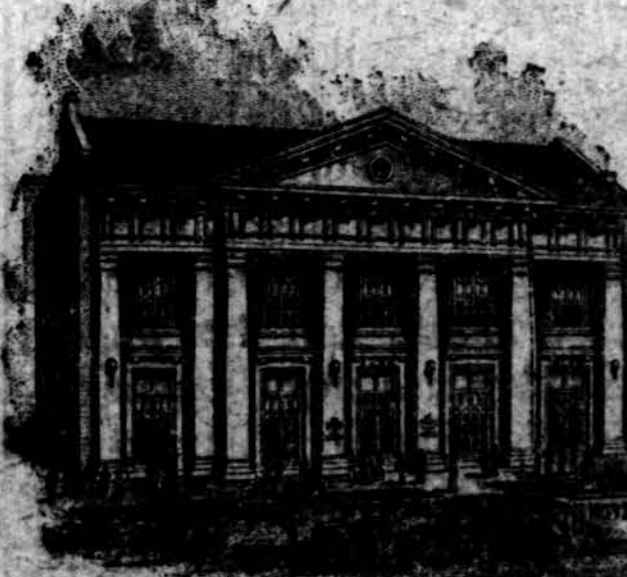
Saugiausia padarysite, jeigu padėsite į visiems žinomą DIDŽIAUSIA visame Bridgeporte Valstijinė

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK (Stoito Banka)

1112 W. 35th Street, Chicago, Illinois.

Turtas \$4,000,000.00

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIA, Pačių bankai, Steitas Illinois, Miestas Chicago ir Didžiausios Korporacijos laiko savo pinigus į CENTRAL MFG., DISTRICT BANK. Ši banka YRA TAIP GERA, kaip didžiausia Amerikoje ir paranki žmonėms, kas link vietos, valandų ir kalbos. CENTRAL MFG. DISTRICT BANK yra pilnai LIETUVIŠKA VALSTIJINĖ BANKA ir lietuviams gal atlikti VISUS savo reikalus prigimto kalboje. Ne atideliokite pradėjimą dėti pinigų į banką ant tolau, bet pradėkite kaip greičiau. Ne laikykite sukliauti uždirbtus pinigus namie, prie bižierių ant palaikimo arba kitose nesaugose vietose, kur kas valandą gal jie žuti, bet atneškite juos į ŠIA DIDŽIAUSIA VALSTIJINĖ BANKA, kur pinigai bus VISIŠKAI SAUGIAI, gausite 3 procentą ir pinigus ant kožo PAREIKALAVIMO.

Central Manufacturing District Bank (State Bank)

1112 W. 35th Street
Tarpe Morgan ir Racine gatv. CHICAGO.

Aldaras: 9 iki 3 po pietų, Subat., 9 iki 1 po pietų.
Vokietis: serodis ir subatos nuo 9 iki 5 val. vakarė.
E. L. PARLONAS, Liet. Skyr. Ved.
A. PETRAITIS, Real Estate ir Insurance Vadejas.

Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2290

EXTRA! Teatras ir Balius EXTRA!

RENGIA

LIETUVOS VYČIU 4 KUOPA

ATSIBUS

NEDĖLIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 24 D., 1918 M.

Dievo Apvelzdos parap svet. PRADIA 6 VAL. VAKARE. (ŽANGA LABAI PIG) 18-ta gatvė ir Union Avenue

Bus sulošta drama 5-kių veiksmų "JONO ŠIRDIS"

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti, nes veiklas yra pamokantis o artistai stengsis atlikti savo roles kuogeriausia. Muzika griež puikiausius šokius, todėl atsilankusieje gales linksmai laika praleisti.

Kviečia visus LIETUVOS VYČIU 4 KUOPA.

KARĖS PALIEGĖLIŲ PRI-RENGIMAS GYVENIMAN.

Kaip valdžia prirengia sužeistuosius kareivius įvairiems darbams dirbtuvėse geriausiai parodo darbas, kuriuo užsiima Walterio Reed Generalis Ligonbutis ties Washingtonu, kame tokio vyrai yra padaromi naudingais ekonomiškai ir apšvietoj.

"Viso darbo užduotis Walterio Reed Ligonbutyje yra padėti kiekvienam kareivui, kuris liko sunegalintas ingauti sveiko žmogaus privalybes — iš paviršiaus, draugiškumo, apšvietos ir ekonomijos pusių.

"Musų darbas yra išgydyti ir suteikti amata", aiškino dr. joras B. T. Baldwin, prižiūrėtojas apšvietos skyriaus, kalbėdamas apie siekius ir ligonbučio veikimą.

"Musų pirmiausias siekis yra suteikti žmogų fiziškai, kuniškai", jis sakė, "Mes čia naudojames taip vadinamu užsiėmimo gydymu—occupational therapy—t. y. pirmiausiai, kad padaryti jį sveiku iš paviršiaus, fiziškai, ir tuo pačiu laiku mes einame prie ko kito, daug svarbesnio. Jei jis neturi rankos, mes negalime jam kito padaryti, bet mes galime išmokinti jį vartoti antrąją ranką—pripratinti jį su antrąja ranka atlikti tą patį darbą, kokį jis atlikdavo pirmiau. Po to mes jam pridėdame dirbtinę kuno dalį—ranką, kuri turėtų tinkamą prietaisą, kad ji galėtų atlikti tą darbą, kuriam jis tinka: kriukelį vienam darbui, reples kitam ir gražiai pritaiškintą ranką estetiškųjų žvingsniu. Apart amputacijos yra daug ir kitokių dalykų. Tulas gali būti fiziškai pataisomas, jei leidžiama jam dirbti lauke ant ligonbučio ukės, kitas prie mechaniško darbo, arba kokio nors lengvaus industrijalio darbo po priežiūra prityrusių mokytojų.

"Musų antras siekinys yra padaryti žmogų, kad jis vėl jaustų, kaip žmogus, ir kad jis susirūstų ir veikty kaip draugijos narys, taip kaip jis buvo prieš jo laikiną sunegalimą. Priegtam mes turime išmokinti draugiją, kad ji užlaikytų tinkamoje vietoje, nerodyti per daug nereikalingos užuojautos, nelaikytų jį pasigailėjimo, dalyku, bet laikytų jį lygiu draugijos ir tautos nariu-galinčiu teisingai pragyventi, kaip ir kiekvienas kitas pilietis. Po Civilės Karės buvo tokių paliegių, kurie buvo fiziškai nesveikais, nes tais dalykais niekas sistematiškai nesirūpino. Bet dabar, kada chorurgas nupiauna ranką ar koją, jis tai daro atsivėlgdamas į žmogaus ateitį—taip kad likusi kuno dalis ir naujai pridėtoji būtų kuonaudingiausia. Draugija turi būti perorganizuota, kad ji priimtų tuos žmones, kaip paprastus narius. Tokių bus tukstančiai ir jie

turi būti išlengva ir atsargiai investuoti atgal į draugiją. Kiekvienas iš jų buvo dalimi didelios armijos organizacijos ir joje bebudamas pražudė jausmą ypatingos atsakomybės link savęs ir kitų. Tas turi būti atieškota.

"Musų trečiasis siekis yra padėti ligoniui apsišviesti. Apšvietime jį stengiamės padaryti tiek apšviestu, kiek galima laike jo buvimo ligonbutyje. Mes stengiamės jį padaryti geriau išlavintu ir apšviestu, neg kad jis buvo prieš įstojimą į kariuomenę — pagerinti jo ypatingą veikimą. Vienas vyras, kurį mes išleidžiame neteko dešinės rankos. Jis nėra buvęs kitų kokio mokyklų, kaip tik čia ligonbuty. Iš pradžių jis buvo labai nesėkmingas ir net atsisakė atsakymų į klausimus, kuriuos mes turėjome žinoti, nes jis sakė, "Jei per daug šnekėsi, busi suarežuotu." Jis buvo bejėgis fiziškai, draugiškai ir neturėjo apšvietimo. Begulint lovoj jis išmoko vartoti kairiąją ranką vietoj dešinės. Mes sužinojome, jog jis visomet norėjo įgyti apšvietimą, bet neturėjo progos eiti mokyklon nei Europoj, nei šioje šalyje. Ji išmokinėme skaityti ir rašyti. Po tam jis pradėjo mokintis angliskos kalbos ir pradinės matematikos, ir dabar jis gražiai parašo laišką, ar ką kitą. Ji netik kad apšviečiame, bet ir išgydome ir suteisome ir mes žinome, jog išėjęs iš ligonbučio jis nebus sunkenybė savo aplinkėje. Be to čia mes turime vyrų, kurie baigia kolegijon prisirengimo mokslus, arba rišančius problemas iš inžinerijos, chemijos ar kito kokio mokslo. Musų apšvietimo problema yra padaryti žmogų ypatingai veikliu ir pritaikinti prie apšvietimo reikalavimų armijoj ar civiliskame gyvenime po karės.

"Ant galo mes norime žmogų padaryti veikliu ekonomiškai—ekonomijos vienetu—ar tai sugražindami jį patį darbą, kuriame jis dirbo, taip kad jis jį galėtų tinkamai atlikti, arba, jei tai negalima, tai išmokinti jį naujo amato, kuriame jo paliegimas mažiausiai tekludytų. Musų siekis yra jį prirengti į tokią pat arba ir geresnę vietą, neg jis turėjo pirmiau ir kad jis galėtų daugiau uždirbti, neg pirmiau. Sunkiausias darbas yra su žmonėmis, kurie nemokėjo jokio amato, mažamoksliai, ir kurie labai fiziškai paliegi. Jie turi būti išmokinti kokio nors užsiėmimo, kuriame galėtų išlaikyti kompeticijoj su sveikaisiais. "Beveik visi musų mokytojai yra apribotos tarnystės vyrai (limited service men), turintie kolegijos mokslą, vyrai, kurie įstojo kariuomenės su nuostoliais pinigais ir kiekvienas iš jų yra specialistas savo šakoje".

"Yra trys grupės ligonbuty, kurie bus galima sugražinti, kaip pilnai tinkamus atgal į armiją; tie, kurie bus sugražinti ir tie, kurie bus paleisti iš ligonbučio ir iš armijos. Su kiekvienu iš jų viskas yra daroma, kas tik galima. Tame dalyke mes stengiamės daryti taip, kad nei vienas kareivis, kuris gali grįžti atgal į armiją nebūtų palikuosius tel, kol jo paliegimas yra išgydomas.

"Daugelis nenoromis bandė suklaidinti tuos žmones savo netinkama užuojauta. Štai deklarojimas ligonbuty, ypatyngai reikalaujantis, kad ligonis nėra kūdikis, ir nėra tikras ligonis, bet tai naujas žmogaus tipas, kuriam teko susitikti su fiziška negale ar su proto judinimu. Jis turi būti sugražintas draugijon, kaip normalus narys. Svarbiausias dalykas yra išvystyti jį protiskai link jo paliegimo, jo ateities ir link kitų; kitaip jis gali likti slogučių kitiems arba sukaršeliu.

Pataisymo darbas Walter Reed ligonbuty, kuris dabar turi tautišką svarbą prasidėjo iš labai mažo, su keliais tik mokytojais ir mažu skaičiu sugrįžusių kareivių. Jie apsigyveno namuose, kurių oficialiai visai nebuvo. Tie nežinomi namai dar ir dabar tebevartojami kaip kurio nors kiasoms, bet be jų yra jau daug kitų namų ir penkiolikos akrų ukės daržai, kurie parodė kaip naudingai gali būti jie pavartoti įvairiose ligose, net ir karės neurotikams. Dabar statoma keturi dideli namai dirbtuvoms; vieni tekilams ir sunkiesiems mažinų darbams; kiti

elektrikos darbas, telegrafui, bevelniui telegrafui ir t. t.; tretie medžio darbams, statyrostės ir ketvirtie spaustuvei, fotografijai, piešimui. Be to yra dviejų augstų namas, kuris bus vartojamas mokslo dalykams. Daugiau kaip septyni šimtai žmonių dabar mokinas apie 30 skirtingų dalykų.

Atitaisydas paliegių prasideda jiems dar lovoj tebesant. Penkiolika mergaičių veda užsiėmimo gydymo darbą. Jos suteikia darbo ligoniams vos tik pradėdantiems sveikėti. Jos padeda jiems išmokyti, kaip žiūrėti į save ir į ateitį. Ligonis gali išmokyti dirbti krepšius, austi, pjaustinėti iš medžio dirbti modelius, ir kitų rankos darbų. Jo toks darbas suteikia jam palengvinimą, ir užsimiršimą ir jausmą, ir atsakomybę prieš save ir kitus. Kad jis gerai sutvirtėja, jį išmokinama sunkesnių darbo ar afnato k. a. telegrafo, automobilų dirbimo, kokio mokslo, elektrikos, etc. Be to stengiamos jį padaryti kuotinkamam žmogui, kaip fiziškai taip ir protiskai, kad išėjęs iš ligonbučio jis jaustų esąs lygus su kitais.

Kad po karės tukstančiai bus be kojų ir be rankų ir kitaip paliegiusiu to išvengti negalima, tačiau malonu patėmyti, jog tie kareiviai nereikalauja ypatingos užuojautos, bet užims vietą draugijoj, kaip lygus jos nariai, prisirengę visu kuo užsidirbti sau pragyvenimą ten kur jie apsigyvens ir būti tinkamais piliečiais.

Kur Tamsta Perkate? Kodel ne pas mus?

Tegul Kvorka padabina Jus namą. Pas mus galima gauti visokių naminių rakandų k. t. Rakandų, Pečių, Divonų, Siuvamų Mašinų, Pianų, Grafonų. Viskas pas mus gaunama. Kuomet jum prireiks ko prie namo kreipkitės prie

Paul Kvorka
1551-1553 Chicago Ave.
Arti Ashland Ave. Chicago

United States Food Administration License No. 94991

BANK'S COFFEE
The Best
26c
21c

Kaina Kavos pakils Lapkričio 25-tą dieną.

GERIAUSIS SVIESTAS 63c
Stiklinių sviesto Labai geras 32c
GUOJA Geriausia Bank's salyginė su bent koka. 14c
DAIRY SVIESTAS 50c

WEST SIDE 1644 W. Chicago av. 1373 Milwaukee av. 3024 Milwaukee av. 4045 Milwaukee av. 4619 W. North av.
1536 Blue Island av. 1317 S. Halsted st. 1816 S. Halsted st. 3102 W. 22nd St. 3830 W. Madison st.
1519 W. Madison av. 3033 W. North av. 5437 S. Halsted st. 4739 S. Ashland av.
EAST SIDE 406 W. Division. 730 W. North av. 8446 Lincoln av. 5419 W. Clark st. 3244 Lincoln av.

"BIRUTĖ" -- "Malunininką ir Kaminkrėtį"

Operetė su dainomis ir šokiais
Vadovauja GERB. STASYS ŠIMKUS

SUBATOJ, LAPKRIČIO-NOV. 23, 1918 m. || M. MELDŽIAUS SVETAINĖJE
Pradžią 8 val. vak. 2244 W. 23rd PLACE

Nors ši veikla "BIRUTĖ" statė jau keletą sykų, bet gerbiamai publikai reikalaujant, pakartojame jį dar kartą. Ir reikia pasakyti, kad ši syk "Birutė" įstengs pastatyti "MALUNININKĄ IR KAMINKRĘTĮ" kaip dar nei kartą nebuvo pastatytas. Nes kaip dainas taip ir lošimą mokina mūsų gerbiamas kompozitorius ST. ŠIMKUS ir lošia parinktieji artistai. Taip jau ir pats veiklas yra daug kuo pagerintas, pataisytas.

Po lošimų "Birutės" choras sudainuos keletą labai gražių, naujų dainų. Sokių prie didelių ir geros p. SARPALIAUS orkestros. ATŠILANKYKITE. — "BIRUTĖ"

DIDELIS BAZARAS

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 24 D.

Baznytinėj Parapijos Svetainėj
23rd Place ir Oakley Avenue

Bazaras tęsis
Lapkričio 24, 26, 27, 28, 30 ir Gruodžio 1 d.

Pradžią 4 valandą po piet

Neužmirškite dienų ir visi atsilankykite, nes turėsite progą gražiai pasilinksminėti. Prie to dar galėsite nusipirkti daugybę visokių gražių dalykų.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RASAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nusilbnėjęs pilvelis buvo. Diepelsis, neviršijinas pilvelio, nusilbnėjęs, Kraujo, inkstų. Nervų ir abiejose šonuose nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilkies kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubesų, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gydymo, tai po suvartojimų mirtos gydytojas pradėjo mano pilvas atsigauti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išvalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebeidė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užsiėmimų visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitterio, ir po 3 mėn. savo paveiklį pamaciau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkoju Salutaras mylių gyradėjui ir linkiu visiems savo draugams ir pažystamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreipties prie Salutaras.

CHEMICAL INSTITUTION J. Baltreana, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Mūsų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje. Pardudame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinių laiskams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mašinos. Užtaikom visokius laikrodžius, žiedus, šluobinius ir deimantinius; gramafonus, lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakanciai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį, gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

PERDAUG GLOBEJŲ.

Tankiai girdisi skundai, kad nieks Lietuva nesirūpina, nieks nenori jos užtarti. Bet tai grynas melas. Lietuva turi net per daug prietelių ir globejų. Štai va:

1) Bolševikai, bet ne rusų, tikrai mūsų, jį (Lietuvą) nori net į rojų Trockio-Lenino nugabenti.

2) Musų širdingieji broliai lenkai nori prie savęs priglauti. Paduodami žemlapi Naujosios Europos paskui Daily Mail ir Evening News 14 š. m., Lenkijon priskiria visą Lietuvą, Latviją, Baltgudiją. Lenkai džiaugėsi vėl turėsia vestuves. Jau net ir rengėsi prie jų. "Dziennik Lubelski" šiaip atsišaukia į Lublino gyventojus: "1 d. liepos 1919 m. išpuola 350 metų sukaktuvės Lietuvos Unijos su Lenkija. Šią metinę mūsų visuomenė švęs iškilmingai po visus plotus Liublino, bet pirmą vietą turės užimti šiose iškilmėse mūsų pylys, kurios mūruose (sienose) šis atsitikimas įvyko. Ši mėnesį turi susitverti Komitetas iš atstovų nuo įvairiausių partijų, draugijų ir sluoksnių..."

3) Vokiečiai norėtų turėti irgi Lietuvą surištą amžiniais ryšiais.

4) Siberijos naujoji valdžia mobilizuoja ir rekrutuoja visus savo gyventojus, išėmus vien tik lenkus. Sulig valdiško pranešimo, kuris nepripažįsta Brest-Litovsko taikos, Lietuva, Ukraina, Latvija ir kitos dalys senosios Rusijos ne paliausuos. Nepalyti gi tai Lenkijos, nes jos išsivadėję tuom laikine liuosios Rusijos valdžia 30 kovo, 1917 m. Tos kitos šalys gaus savyvaldą, bet turėsia būti federacijoje su Rusija.

5) Latviai nori sudaryti su Lietuva federaciją kaip ir kaimynai ir artimiausi giminės ir sau liuosai kaip sau lygūs žmonės gyventi su kaimynais: rusais, baltgudžiais, lenkais, bet be jokių moterystės amžinių mazgų ir ryšių.

Matote dabar kiek Lietuva turi globejų - jaunikų. Vientik keista, kad nesisklausia Lietuvos, ar ji panorės tekėti ar ne ir kurion pusėn jos širdis krypsta. Bet nedvyai: per ilgus karės metus žmonės sužaurėję, grįžta į senąją gaidynę, kada merginų neklausdavo myli ar ne? Bet grobdavo prievarta, pavergdavo ir apsišvedavo. Tokiais jaunikiais yra šiandien visi Lietuvos prieteliai, ką Lietuva varžosi.

(*Iš Dr.')

The Roseland State Savings Bank

1115-to Gatvė ir Michigan Ave. Chicago, Ill.

Kapitalas ir Perviršius \$250,000.00 Visas Turtas suvirš 1,600,000.00 \$1.00 atidarys jums savings account pradėkite dabar

Atdara Serebos vakarais nuo 7 iki 8

Cash Už Laisvės Bond-us

Valdžios Bondai perkami už cash, arba paskolinsime jums pinigų už juos legale rata nuosiminti, arba nupirksime juos nuosiminti bondus užmokėdami dalį. Atsineškite bondus pas

CARL M. WHITE,
Room 411, 96 W. Washington St.
Adara Subatomis iki 6 valandų vakare.

PIRKITE

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ŠERUS.

Štai delko reikia pirkti Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerus:

1. — Lietuva bus neprigulminga šalis, jai reiks mūsų kapitalo, kad tvėrus savo Tėvynėje lietuvių pramonę ir prekybą, kuri iki šiol buvo svetimaus rankose.

2. — Liet. Atst. Bendrovėnė jėdė pinigai yra taip pat saugūs, kaip ir banke. Mokama dividendas pagal tai, kiek yra pelno. 1917 metuose mokėta dividendo 4 nuošimtis. 1918 metuose už pirmą pusmetį mokėta dividendo 2 nuošimtis. Tikimės, kad ateityje dividendas bus vis didesnis.

3. — Liet. Atst. Bendrovėnė įdėsi pinigai yra taip pat saugūs, kaip ir banke. Mokama dividendas pagal tai, kiek yra pelno. 1917 metuose mokėta dividendo 4 nuošimtis. 1918 metuose už pirmą pusmetį mokėta dividendo 2 nuošimtis. Tikimės, kad ateityje dividendas bus vis didesnis.

4. — Lietuviams laikas jau patiemis kibti į pramonę ir prekybą, o ne vien vergauti kitiems. Išmokė Amerikoje biznio, plėskime jį savo, o ne svetimųjų, naudai.

5. — Liet. Atstatymo Bendrovėnė organizuoja kooperatyvius ir korporatyvius pamatais bendrovės, kurios grįž į Lietuvą ir tenai imsi į savo rankas Lietuvos atstatymo darbus. Tokių bendrovių reikia daug. Labiausia reikia: Namų Statymo, Cemento ir Plytų, Medžio Apdirbimo, Malūnų, Gyvulių Veisimo, Uogų ir Vaisių Konservavimo ir kt. Bendrovių. Tokias Bendroves mes organizuojame.

6. — Amerikos lietuviai turi būti ir Liet. Atst. Bendrovėnė 1 milijoną dolerių. — tuomi pie pasidarys, kad ne veltui buvo Amerikoje, kur viskas yra paremta ant kapitalo. Todėl Amerika ir yra turtinga, kad čia žmonės suprato organizavimosi vertę.

PRISIDĖTI PRIE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS GALIMA ŠITAIP:

1. — Vienas šeras — \$10.00; vienai ypatai parduodama ne mažiau, kaip 5 šerai, t. y. už \$50.00. Šerų galima imti kiek tik norima.

2. — Už šerus galima užmokešti visus pinigus antsyk, arba dalimis per 10 mėnesių: už Liet. Atstatymo Bendrovės šerus priimama Suvalst. Laisvės Paskolų Bondai ir Taupymo Markės.

3. — Kreipkitės į L. Atst. Bendrovės agentą-igaliotinį savo mieste: jis suteiks pilnas informacijas. Arba rašykite tiesiog į Liet. Atst. Bendrovės ofisą.

4. — Kiekvienas L. A. B.-vės narys privalo kalbinti savo draugus ir pažįstamus prisidėti prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Lietuvių Atstatymo Bendrovės adresas yra sekantis:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORP.,
320 FIFTH AVENUE,
NEW YORK CITY.

CHICAGOS L. D. S. KUOPOMS.

Ir priežasties siaučiančios infuencijos L. D. S. Apskriečio susirinkimas, kuris turėjo įvykti spalio 27 d., tapo atidėtas. Susirinkimas atsisbas nedėlio, lapkr. 24 d., Aušros Vartų parap. svetainėje, 23-ojo Place ir Oakley Ave., 2 val. po pietų.

Visos kuopos yra nuosirdžiai kviečiamos prisijusti savo delegatus.

M. L. Gurinskaitė,
L. D. S. Apskriečio rašt.

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Pro valgiu neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Pradėk valgius nesmagumais, tuo vidurių ligos, paila ir negero suvirkštinimo, o tas reikią, kad reikią pamėginti vieng. Parduodama pas visus aptiekorius.

PAIEŠKO

Paiėskau gero vargonininko. Turį geras žinoti muzika, choro vedimą ir būti darbštus. Apie išlygas kreipkitės sekantiu adresu:
Kun. J. Oleknavičius,
423 S. Lind St., Sioux City, Iowa.

ANT PARDAVIMO AUTOMOBILIŲ.

1916 Buick — D. 55 — 7 passenger limousine, 1915 Master 6 Chalmers 7 passenger limousine, 1917 Ford 5 passenger touring karas 1917 — 1 tono Ford trokas.
Turi būti parduoti greitai. Atsiskaukite tuojau sekantiu adresu:
1543 West 46th St.
Telefonas Yards 1125.

Ant pardavimo būdėnė ir grocerinė su namu ar be namo, lietuvių apgyvendint vietoj. Turi parduoti ir priežiastis ligos.

Anton Praszky,
2556 Emerald Ave.

Ant Pardavimo Murinis namas. Penki kambariai su maudykle arti 115-to gatvės, Kensingtone. Kaina \$2200.00. Inesti mažai reikią. Atsiskaukite J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

Ant Pardavimo Murinis namas septyni kambariai su maudykle arti gatvės ir linijos. Kaina \$2400.00. Inesti mažai reikią. Atsiskaukite J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

Ant Pardavimo — Dviejų pagyvenimų medinis namas, ant Michigan Ave. arti 118th gatvės. Kaina \$3200.00. Salygas pritaikinsime prie pirkėjo. Atsiskaukite J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

Ant Pardavimo Dviejų pagyvenimų medinis namas ant 117th gatvės arti Michigan Ave. Kaina \$2200.00. Atsiskaukite J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

PARDUODAM IR MAINOM.
Ar norite išmainyti lotą ant namo, ant farmos. Kreipkitės adresu: 3114 So. Halsted St., Chicago, Ill. Ar norite pirkti namą? Tai galite gauti pas A. Grigas, 3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas turite ant pardavimo patalus, duokite man žinoti.
L. Geležinis,
4503 S. Wood St.,
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 5669

KARĖ PASIBAIGĖ.
DABAR LAIKAS PIRKTI.
\$200 iškaino \$10 į mėnesį.

Nupirke jums gražiausią namą su augstu basementu ir dideliu lotu Chicago, už labai žemą kainą. Atsiskaukite tuojau, jeigu norite gauti bargena.

JOE KONCEVICZ — Barberis
4356 So. Mozart St.

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlionis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-to gatvės.

DR. SIGMUND MANN
Daktaras ir Chirurgas
MIESTO OFFISAS
Michigan Boulevard Bldg.
Suite 922
Michigan Ave. kamp. Washington gatvė
Adynos 11 16 ryto iki 1 po pietų.
OFFISAS
5146 W. 26th gatvė
Kamp. 52nd Ave., Chicago, Ill.
Adynos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėlionis nuo 10 15 ryto iki 12.
Telefonas Cicero 656
Namu Telefonas, Lawdale 3525

DR. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: 8 iki 12 ryto;
6 po pietų iki 8 vak. Nedėlio.
Telefonas Yards 5042.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas,
Akisieris
1930 So. Halsted St., Chicago.
Kaiba, neužtikinti, intsigali
ar apsigalioti.
Valandos: 10—12 ryto; 6—8 vakare.
Tel. Canal 4387

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Simetanos geras pritaikinti akiniai bus palengvinami del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidėse liejasi kruva, kuomet skaitai ar stovi ar val, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akių. Mano 15 metų patyrimas pridiuos Jums geriausia patarimą už prieinamą kainą, net taip žemai net iki \$4.00.
Egzaminas suteikiamas dykal.

JOHN SMETANA
Akių Specialistas
1801 S. Ashland Av. Chicago

Kampus 18-to gatvės.
8-ojos lubos virš Platvo aptiekos.
Kambariai 14, 15, 16, 17 ir 18.
Tęnykite į mano parsa.
Valandos: nuo 9 val. išryto iki 8 val. vakare. Nedėlio nuo 8 val. ryto iki 12 valandų diena.

A. A. SLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER

Ofisas mieste:
13-ty lubų — Kambaris 1308
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.

Telefonas Randolph 2898
Utarmino ir Pėnykios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

PUSPADZIAMS SKURA.
Mes siūlome geriausio artoolo karos padams smeltius nuo 70c iki 1.50 už porą, geriausio artoolo skurice nuo 70c iki \$1.00 už svare. Šios vias gumizai apsaui, plėkšči, apsaucame peilia, gaudai ir tinktos reikalingos tulsių ir labai daug kainas atleikite ir parsiųkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
1608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 5494

TAUTOS FONDO 39 SK.

ANT TOWN OF LAKE RENGIA

DIDELĖS PRAKALBAS

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOVEMBER 24 D., 1918 M.

Š. v. Kryžiaus par svet. Pradžia 7 valandą vakare

IZANGA VISIEMS VELTUI

Tautos Fondas rengia milžiniškas prakalbas, kuriose bus išdėstyta Lietuvos neprigulmės reikalai, be kitų kalbėtojų esti užprašytas kalbėti ir p. A. Račkus. Tarpe prakalbu bus įvairių pamarginimų.
Kviečia vietos lietuvius

KOMITETAS.

Prakalbos ir Balius

Visų Katalikiškų Draugijų ir Visų Sventų Parapijos

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 24 D., 1918 M.

BRPLI STRUMILŲ SVETAINĖJ

Pradžia 4 val. p. p. Izanga 30c ir 50c Ypatai

Kalbės visiems žinomas kun. N. Pakalnis, kun. P. Lapelis, Dr. A. Rutkauskas ir G. Stonkus. Dainuos. Visų Sventų parapijos chorai ir kiti margūriniai.

Kviečia visus KOMITETAS.

12-tas Metinis Balius

Dr-stės Palaimintos Lietuvos

Keiverge Padėkavo es Dienoje, lapkričio 28, 1918

PULASKI SVETAINĖJE, 1709-15 So. Ashland Ave.

Pradžia 8 val. po pietų. Izanga 25c. Ypatai.

Maloniai užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus atsilankyti ant mūsų balius, kur galėsite lauksmai praleist laiką, prie gračios muzikos pasišokti, nepamirškite dienos. Kviečia visus KOMITETAS

H. L. PEARSON & CO.

AUKSORIAI IR OPTIKAI
11340 MICHIGAN AVENUE.

Telefonas Pullman 1541
Pirkite savo kaktų grovams dienas mes viską garantuojame.

TEATRAS BALIUS

SURENGTAS

Westsidės S. L. P. Keturių Draugijų:

LIET. DARB. DR. JOS, ŠV. ROKO DR. JOS, L. P. D. P. KLIUBAS IR MOTERIŲ

IR MFB. M. P. A. V.

NEDELIOJ,

LAPKRIČIO-NOV. 24, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINĖJ.

2242-44 W. 23rd Place

Duris atsidarys 6 val. vak. Programos prasides 7 val. vak.

INŽANGA 35c ir 50c

Programą išpildys Lietuvos Vyčių 24-ta kp. Dramatiškas Skyrius

Scenoje statoma pirmu kartu Westsideje labai pamokantis vaizdelis iš lietuvių gyvenimo Lietuvoje. Kaip caras apskelbo karą "KARAS METU" ir kiti pamokiniai.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuvis graborius. Atlieka visokias laido tuves kopijavimą. Turto ir karabonus ir automobilius.
Taipgi dides dalį grabų patis dirbame.

3307 Auburn Ave.
Telefonas Drover 4139

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pritaikymas ir siuvimas yra ilgvaži mokymas per mūsų Master System ir trumpas laiko dienos ar vakarų.

Specialistų skyriaus.
Mokiname Power Machine siuvimo. Mokestis gaunama nuo \$11 iki \$20; eavaito, o galima išmokti trumpam laike 3 mės laiku.

MASTER SEWING SCHOOL
A. F. KASICKA, PERDENTINIS
118 N. La Salle St., 4th Floor
Skaitai nuo City Hall.

Dr. A. R. Blumenthal D. D.

AKIŲ SPECIALISTAS
Patiriamas Dykal

Ofiso valandos: nuo 9 15 ryto iki 9 val. vakare. Nedėlionis 9 iki 12 vakarais. S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Telefonas Pullman 50

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėlionis nuo 10 iki 11 išryto.

Dr. G. M. GLASER

PRAKTIKTOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
1149 S. Morgan St. Kortė 32 St.
CHICAGO, ILL.

Specialistas
Moteriškų, Vyriskų ir Vaikių
Taipgi Chroniškių Ligų.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėlionis vakare ofisas uždarytas.
Telephone Yards 467

Telefonas McKinley 5744

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS

3457 South Western Boulevard
Kampus W. 35-toj Gatvės

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET
Crown Building, Chicago, Ill.
Valandos 9:11 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

DR. WHITNEY

SPECIALISTAS

422 So. State St., Chicago
Tarpe Congress ir Van Buren.

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyriskų, Vaikių ir visu choniskų ligų.
Ofisas: 3854 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 5919

VALANDOS: 10—11 ryto 1—3 po pietų; 7—8 vak. Nedėlionis 12—13 d.

V. W. RUTKAUSKAS,

ADVOKATAS

Veda Bilas Vienos Telamonas
Ofisas Didmestyj:

69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 900
Te. Central 5478

Ofisas ant Bridgeporte:
3805 SO. BRIDGEPORT
Tel. Yards 4399

Gyvenimas, 512 W. 33rd St.
Tel. Yards 4981

MILŽINIŠKAS BALIUS

Rengiamas

Visu Šventu Dr-stes

Prie Švento Jurgio Parapijos

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 24-1ą D., 1918

ŠV. JURGIO PAR. SVET. 32nd Pl. ir Auburn Ave.

Pradžia 5tą valandą vakare

Sis balius bus vienas iš puikiansu. Muzika griež lietuviškus ir kitokius šokius. Bus bufetas su visokiais gėrymiais, užkandžiais ir cigarais. Priruošime visokių žaidimų. Visi kurie turite tikičius nusipirkę galite su tais pačiais tikičiais įeiti į svetainę. Kviečia visus nuosirdžiai

KOMITETAS.

CHICAGOJE.

Šeštadienis, Lapkr. 23, d. Klementas, pop. kank.
Sekmadienis, Lapkr. 24, d. Jonas nuo Kryž. Chrizogonas.
Pirmadienis, Lapkr. 25, d. Katry. p. kank. Juk. Frazmas

NAUJAS TRUKŠMAS CHICAGOJE.

Šiuo kartu padidinta mokesčiai ant viršutinių geležinkelio.

Chicago susilaukė naujo trukšmo. Nepabaigta reikalavimų gazo kompanija, kuri paskelbė miesto gyventojus paduodami jiems tikrai nežmoniškas sąskaitas už gazą, kad tuo tarp pakelta kova prieš viršutinių geležinkelio ir gatvėkarių kompanijas.

Miesto administracijai ir mairi besivajojant apie ką tai, viršutinių geležinkelio kompanija nuo State Public Utilities komisijos čia ir išsiruvin didesnę mokesčių už žmonių vežiojimą.

Dabar tą patį daro gatvėkarių kompanija. Šiandien važiuojant viršutiniams geležinkeliais reikia mokėti jau 6c (gatvėkarių kompanija darbuojasi išgauti 7c).

Kadangi tas apėina visų gyventojus, nes didžiuliam jį kasdien turi ir darba ir iš darbo važinėti viršutiniams geležinkeliais arba gatvėkariams tad pažadinta ir pati miesto administracija ir pakelta trukšmas.

Kaip viena, taip kita kompanija ilgus laikus nepildė sutarties, padarytos su miestu. Miesto majoras turėjo galę už tai kompanijas pabausti kokiuo nors būdu. Bet majoras to nedarė.

Užvakar tuo tikslu miesto taryba turėjo specialų susirinkimą. Nutarta ligi "gyvos galvos" stoti kovon prieš kompanijas ir tolesniai palaikyti nikelinę mokesčių už važinėjimą.

Valstijinis prokuroras Hoyne buvo apsiėmęs miestui patarnauti šitam reikale. Hoyne buvo manęs užvesti bylas prieš kompanijas.

Bet miesto taryba tą Hoyne'ne pasisutylumą patarnauti atmetė. Pati viena atskirai su miesto advokatu nusprendė veikti prieš kompanijas.

Hoyne nors liko tuo labai nepatenkintas, bet savo keliu sakėsi šimsias nagan kompanijas.

Miesto tarybos susirinkimo duota vėjo majorui, kurs ligi šiol nepanaudojo savo valdžios prieš kompanijas, kuomet gerai žinojo, kad jos peržengia sutartį.

Miesto advokatas pranešė, kad jis prieš kompanijų veikimą ir prieš public utilities komisijos nusprendimą paduos apeliaciją į Sangamon pavieto apygardos teismą. Tam tikslui paskirta keli tukstančiai dol. išlaidų.

Nežinia kuo pasibaigs tas trukšmas. Bet, manoma, nieku. Chicago turėjo daug tokių

BANKININKAS ATRASTAS KALTAS.

Teisėjo Windes kambary atrastas kaltas privatinis bankininkas W. B. Sluz (Služevičius), kurs nubankrutijo kiomet savo banką, laikomą po num. 739 West 119 gat. Apkaltintas pasisavinime (larceny) svetimų pinigų.

Už tą prasižengimą jis gali būti nubankstas kalėjiman nuo vienerių ligi dešimties metų. Anot valstijinio prokuroro asistento, advokato Prindiville, Sluz išėikvojęs \$3,600, kuriuos pas jį buvo padėję bėdinti dirbtuvų darbininkai iš tosyplinkės.

Gruodžio 21 d., 1916 m., Sluzo bankas jau buvo uždarytas, gi pats bankininkas abėgo į Detroit. Iš ten jis sugrįžo Chicagon vasaryj, 1917 m., ir buvo suareštuotas.

NUSIZUDE DEL NERVŲ LIGOS.

Charles Edward Rankin, 3820 Sheridan rd., nusikėlė Evanstone susirgęs nervų liga.

Turėjo 35 metus. Paliko žmoną ir du vaiku. Jis buvo laikininkas firmoje Brock & Rankin, 619 La Salle str.

BRIDGEPORTO PILIEČIŲ PROTESTAS.

Užvakar Mildos svetainėje, 3138 So. Halsted gat., įvyko kaitlingas Bridgeporto gyventojų piliečių susirinkimas. Pakelta protestas, kam poliejios nuovada perkelta nuo 35 ir Halsted gatvių net į 29 ir Loomis gat.

Padaryta rezoliucija, kad policijos nuovada būtų atkelta atgal kadangi ten yra knone viso Bridgeporte judėjimo centras.

Atsisalinus policijai, Bridgeporte privys visokios rūšies piktdarių.

Prie protesto prisidėjo ir lietuviai biznieriiai ir namų savininkai.

trūkšmų. Iškart viskas pakyla kaip baisiausiaji audra. Bet už kelių dienų viskas nutyla be jokių pagedidėjimų pasekmių.

Šiuo kartu gal ir bus kas nors nauja. Nes tuo reikalu palieisti visi Chicagos gyventojai, visi piliečiai. Katras: šininkas norės įsigyti kiek piliečių malonės, tas darbuosis, kad visuomenę patenkinti. Tad gal kompanijos bus pripertos prie sienos ir žmonės laimės.

Abelmai yra manoma, kad šita kova padarys tai, jog miestą veikiau paims savastin gatvėkarius. Gi viršutinių geležinkelio kompanija bus priversta nuodugnai pildyti padarytą su miestu sutartį.

CHICAGOS "KATALIKŲ VIENYBĖS" REIKALAIŠ.

TAUTOS FONDAS IR ŠLIUPO GIZELIŲ TRIKSAI.

Tautos Fondo istorijos nėra reikalo rašyti, kad išskaitliuoti jo visus nuveiktus darbus. Žinau, kad didžiuliam yra žinoma.

Dalykas, kurį noriu čia priminti yra tas, kad Tautos Fondo priešai, tautininkai-laisvamaniai, nuo pat pradžios jo įsteigimo, pasistatė sau už siekį, kad išardyti, jei negalėdami to atsiekti, tai nors visokiais būdais bando kludyti jo veikimui. Aiškina, įkalbinėja, žmonėms prie kiekvienos progos, kad Tautos Fondas neturėtų būti vienu katalikų kontrolėje, kad ji turėtų rėdyti visa Amerikos Lietuvos sievija, visi Lietuvos piliečiai: žydai, eigonai, raudonieji cicilikai, bolševikai, Mockaus idealų pasekėjai, bet už vis labiausiai plikieji liberalai, šliupo gizeliai, ty, tautiečiai-laisvamaniai arba, geriau sakant, niekonemaniai. Jie būbniujama pradėjo tada, kad jų fondas, šale Tautos Fondo, nustojo civiliškos drašos viešai veikti del didelių nepasisekimų ir gėdos, kad rinkdami aukas nieko nesurinko. Iš sykiu jie didžiavojo si tuo savo fondu. Apsiriko vargšai. Pasilikę už pusantro šimto mylių užpakalį Tautos Fondo, reiškia taip toli pasilikę, kad jau ir per padidinantį stiklą negalima pamatyti kas ten dukso: ar gyvas sutvėrimas ar kas kitas.

Nuo to laiko, kada jie neteko vilties linkui savo fondo, visokiais būdais pradėjo būbnyti, daug bačkų asarų piliečio, daug gražių, gailių prašymų paleido. Pyko ir niekino, skundė valdžiai, ieškojo kitokių būdų, kad kaip nors savo mažutį, tušią fondeliuką prisegtų prie katalikų didelio Tautos Fondo, kad išsiskirti nuo gėdos ir galutino bankruto su visa savo partija.

Katalikai jiems atsakydavo: "Nenorėjot išsyt išvieno su mumis dirbti Liet. laisvės atgavimui, dabar dirbkite atsisakyte, nes žinome, kad daug knom nepasidėsite".

Lietuvių katalikų politikos vežimas išsijudino ir eina, sakytum, lig griausmas, šaukams, stipro žirgelio vežamas, gi liberalų lig padidžio, rizikavo vos eina braškėdamas. Liberalai noriai sutiktu sukrauti savo grozdus ir musų vežimą ir savo užplaktą kunią kinkytų šale musų juodbelio, kad kas jiems pavylytu.

Paskutinis žodis jiems buvo duotas visuotiname Seime, kad Tautos Fondo katalikai neišleis iš savo rankų. Nustoję vilties suvienyti fondus. Tylėjo per tulą laiką. Dabar vel išmislijo triksą, kad kaip nors sumaišyti Tautos

Fondo dedamas pastangas surinkti gražių sumą pinigų laisvės reikalams.

Tie triksieriai pasirodė Chicagoje, gerai visiems žinomi Holstričio šposininkai, katrie sugalvojo iškasti gilia duobe ant katalikų vieškelio, kuris veda prie neprigulmingos, laisvos Lietuvos, kad apversti musų vežimą — Tautos Fondą ir tada savo braškančius dviračius užrioginti ant kelio...

Šitą jie padarė čia, Chicagoje. Sutvėrė kokį tai naują fondą, kuriame visi žydai, eigonai, liberalai, ant galo, ir katalikai galės skaityties garbės nariais ir laisvos Lietuvos karžygiais. Tuoju ir iš katalikų tarpo atsirado lengvaširdžių žmonių, katrie pamylėjo tą naują fondą ir remianieko nepaisydami ant visos katalikų visuomenės, ką įjant to pasakys. O tiems gaduoliams, Holstričio šposininkams kaip tik to ir reikia, kad gauti paramą nuo žymiai stovinių katalikų tarpe žmonių, kad dengvai galėtų apsukti galvas miniomis. Bet tegul buna ramūs. Neilgai jie, dangstydamiesi visokiais vardais, abugaus tarpe katalikų. Jau gyvenime patirta, kad ir rodomus triksus šposininkų neatkreipiama domos. Mes turime prieš save tiesų kelią, kurį mums praskynė Tautos Fondas prie laisvos, neprigulmingos Lietuvos. Tuo želiu mes ir eisime, dėsi me sulig savo išgalių Tautos Fondan dolierius, dešimties ir šimties, kad tik pareiklaus liuosybės trokštanti mūsų tauta.

Truputėlis.

LAISVOS LIETUVOS REIKALAIŠ SUSIRINKIMAS.

Visi katalikų dvasiškieji ir svietiškieji veikėjai: katalikiškųjų draugijų valdybos ir šiaip pavieniai asmenys: Tautos Fondo skyrių nariai, Katalikų Vienybės nariai ir šiaip indomaujantieji gyvenimu žmonės, malonėsite susirinkti utarninko vakare 7:30 Dievo. Apveizdos svetainėje, prie 18-tos ir Union Ave. gatvių. Bus nepaprastai svarbių reikalų svarstymas.

Kvieslys.

CICERO, ILL.

Vakariene.

Sv. Antano parapijos (Cicero, Ill.) vakariene atsisbus lapkričio 27-toj, seredos vakar, 7, prieš Padekonės Dieną (Thanksgiving Day) parapijineje svetainėje.

Kviečia

Klebonas ir Komitetai.

IS TOWN OF LAKE.

Šis tas ir Tautos Fondo veikimo.

Pracitame vietos Tautos Fondo skyriaus susirinkime, nariai suję daug ką svarstė ir rupinosi apie aukų rinkimą

ir Kalėdinį Fondą.

Iš esančių narių Petras Dursla tą vakarą paaukojo 5 dol. Reikia priminti, kad šis žmogus yra labai geraširdis, visuomet panašius reikalus remia ir auvoja salig savo išgalės.

Kuopos narys.

DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS DRAUGŲ PASIKALBĖJIME SUDĖTOS AUKOS.

Štai kur lietuviai, tikrai mylintieji savo tautą.

Lapkričio 11 d., kuomet paskelbta didžiulės karės pabaiga ir Amerikos laimėjimas, susijęs burelis lietuvių ir besišnekučiuodami nepamiršo sumesti aukų savo nuvargintai tėvynei. Aukojo: Po 1 dol.: Pr. Karmauckas, J. Skyrrius, V. Skyrrius, Juoz. Skyrrius, J. Jurgaitis, J. Gaižauskas, J. Gerulis ir J. Bružis. Pr. Platakis 50c, ir M. Bohasack (svetintantis) 25c. Viso 10 dol. 75c.

Aukos yra perduotos Tautos Fondo 31 skyriui.

Pavyzdingas lietuvių pasiėlimas: Rep.

IS BRIDGEPORTO.

Iš biznierių gyvenimo.

Dažnai matosi laikraščiuose žinių iš mūsų kolonijos lietuvių gyvenimo, bet niekas nieko neparašo iš mūsų kolonijos biznierių gyvenimo. Atrodė ligi jų čia kaip ir nebūtu. Bet ne. Lietuvių biznierių šioje kolonijoje yra labai daug, mat Bridgeportas, tai jau didžiausia ir seniausia lietuvių kolonija, Chicagoje. Biznierių čia randasi visokios rūšies, taip kad žmonėms nereikia gatvėkariams trankyties ir vidurmiestį del bile kokių pirkinių, nes čia ant vietos galima gauti visko, ko kam reikia.

Ne visi biznieriiai gyvena vienodai ir vienodą daro biznį. Vieni daro didesnį biznį, kiti mažesnį. Lta ir tokių, kad vos ne vos padaro sau pragyvenimą ir dažnai nusiskundžia, kad negalima daryti biznio lietuvių tarpe. Kai kurie nusiskundžia, kad lietuviai eina pas žydus ir šitiems daro biznį.

Girdėdamas tokius nusiskundimus, pradėjau labiau tentyti argi teisybė, kad lietuviai daugiau eina pas svetintaučius, kaip pas savo tautiečius. Persitikrinau, kad iš dalies yra teisybė. Tada pradėjau daugiau klausinėti, kodėl jie eina pas svetintaučius, kadir toliau, gi aplenkia lietuvi. Vieni išranda vienokias priežastis, kiti kitokias. Bet daugiausia gavau tokių atsakymų, kad, girdi, kaip aš eisiu pas lietuvi, kad tenai tarpe prekių valkiojasi visokie šlamštai, kaip tai: "Šakės-Kardai", "Keleiviai", "Naujienos" ir kitokie, dargi, sako, nusipirkę nors, tai ima ir suvynioja pirkinių į tokį "Kardą". Gė-

da yra nešties gatve tokiame poperyj suvyniotą pirkinį, gi susitikus pažįstamą reikia raudonuoti.

Taigi, matote lietuviai biznieriiai kas kenkia jų biznį. Už laikymą socialistiškų laikračių jus netenkate daug kostumerių, katrie eina pas žydus ir tiems daro biznį. Kožnas lietuvis biznieriūs turėtų suprasti, kad Bridgeporte socialistų yra tik saujaalė, palyginus su katalikų skaitlumi, todėl ir kostumeriai daugiausia buna katalikai. Gi, suprantama, katalikas jau neis ten, kur valkiojasi visokios rūšies socialistiški šlamštai, katrie bjanroja katalikų tikėjimą ir jį patį, kaip kataliką. Socialistų Bridgeporte yra tiek, kad jeigu persiskirti su katalikais, tai ne užlaikytu vieno bizniero.

Lai skaitytojai nemano, kad visi tokie Bridgeporte biznieriiai, O, ne. Daug yra tokių, kurie laiko gėrus katalikiškus laikraščius, ir tie nesiskundžia, kad biznis neina. Tokius biznieriūs lietuviai katalikai remia.

Lietuviai, katalikai! Remkime tuos lietuviškus biznieriūs, kurie palaiko katalikišką spaudą, laiko krautuvėse katalikiškus laikraščius. Remkime tuos, katrie garsinasi katalikiškuose laikraščiuose. Dobilėlis.

IS TOWN OF LAKE.

Auka Tautos Fondui.

Aną dien J. Ambrozė ir V. Katauckienė pridavė vietos

T. F. sk. valdybai \$20.17 aukų, paaukoto draugijos Šventos Pranciškos Rymietės. Ši moterių ir merginų draugija labai užjaučia Lietuvą. Anot atstovų pranešimo, draugija gavusi paraginanti laišką, iš kasos paskyrė 10 dol., kitus sudėjo narės.

Iš atminties tik sužinota, kad aukojo šios: J. Ambrozėvičienė \$2, L. Cibulskienė \$1 ir M. Kranjalienė \$1.

Kitų aukotojų neteko sužinoti vardai.

Ačiū!

V. Stancikas,

T. F. sk. sekret.

PRANEŠIMAS.

SUSIRINKIMAS.

Dr. st. Sventausios Motinos Dievo Sopulingos, Cicero, Ill. turės savo paprastą susirinkimą, nedėlio 24 d. lapkričio, 1918 m., 1-mą val. pop ietu, Sv. Antano parap. sveainė. Visos narės yra nuosirdžiai kviečiamos atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėti užvilktus mokesčius.

Jieva Urbutienė — rašt., 1418 — 49 Ave.

L. D. S. IŠKALBOS LAVINIMOSI RATELIS.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Chicago Apskričio iškalbos lavinimosi ratelis laikys savo iškalbos susirinkimą Sv. Mykolo parap. svetainėje (North Side), subatoje, lapkričio 23 d., 7:30 val. vakare. Laukiama skaitlingai susirinkti norinčių lavintis iškalbos. Pr.

Pirkite Dadar Kalėdoms

KERZHEIM PLAYER PIANA

Tiktai vienas instrumentas tinkamas del namo

Inmokėt mažas depozitas dabar

palaikys bile kurį iš šiu instrumentų, kurį jus pasirinksite sau Kalėdoms pristatymui. The Kerzheim Player Pianos yra uagšciaus, nes jo balsas yra švelnus ir malonus, dabar yra labai gražus ir stiprus. Pirkite dabar, kainos yra žemos ir yra iš ko pasirinkti, — o užmokėk vėliau. Išparduodami ant lengviausio mokesčių plano visoj Chicago.

Naujas 1919 Modelis

KERZHEIM

Player Pianas, 6 pėdų Gazine ar Elektrinė Lempa, 20 smotų muzikos jėgų pasirinkimui, suolelis ir uždangalas viskas už

\$445 ANT LENGVŲ ISMOKESČIŲ BE NUOSIMČIO.

NAUJAS KERZHEIM PIANAS \$175

Namas Cable-Nelson Piano ir Players — Kaimas iki 1775.

Adams Schaaf ir Kimball \$75 Steger Player Piana dabar \$155 Piana po Piana po

Hallet ir Davis, Studebaker \$115 Churchill ir Kerzheim \$290 Kerzheim Piana po Player Piana po

VARTOTI IR SAMPELINIAI PLAYERS IR PIANAI

KLEIN BROS
PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

Piano krautuvė atvira šepatomis iki 9:15 vakare. Kitais vakarais atlyg sutarties. SKERSAI NUO Mūsų DIDŽIOSIOS KRAUTUVES. Kuomet eisite mūsų krautuvėn atsiminkite vardą ir adresą.